

קובץ תמים

שיחות, מכתבים וסיפורים השייכים לתמידי התמימים "חיילי בית דוד"

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

❧ טבילה במקוה ❧

❧ דער אויבערשטער האט געהייסן: לערנען חסידות, גיין אין וואסער, און געבן צדקה...

. . הן באלה שנמצאים בד' אמות של תורה והן באלה שנמצאים בד' אמות של תפלה, שלפעמים עוברים על דין בשו"ע בשביל עסקם בתורה ותפלה, כמו בבעלי-תורה שאינם עוסקים באריכות התפלה, ומכ"ש בהתבוננות שקודם התפלה, ומכ"ש בג' ההכנות המבוארות בלקו"ת שצ"ל קודם התפלה שהם לימוד פנימיות התורה, טהרה וצדקה - ווארום ער טראכט אז דאס איז תורתו, און ער דארף אויפטאן מיט זיין שכל אנושי, ולכן מונע את עצמו מענינים הנ"ל כי כל זה לוקח זמן און ער דארף דאך האבן צייט כדי ער זאל קענען אויפטאן אין תורה.

אבל אם הי' לומד מפני שתורה היא חכמתו ורצונו של הקב"ה, איך אפשר אז ענינים וואס דער אויבערשטער האט געהייסן - לערנען חסידות, גיין אין וואסער, און געבן צדקה - שיהיו מניעה מלימוד התורה שהיא חכמתו ורצונו של הקב"ה?

(מד"ה כי תשא תשי"א)

❧ ספורים בגודל ענין טבילת טהרה ❧

בספרי הזכרונות אשר לי נרשמו כמה ספורים ממורנו הבעש"ט נ"ע זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע שבאו בקבלה מנשיאי אדמור"י חב"ד נ"ע זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע בגודל ענין טבילת טהרה - אלו הטובלים עצמם לא בשביל להטהר מטומאתם שנקראת טבילה סתם אלא הטובלים עצמם בשביל טהרת הנפש:

(א) אחד הגאונים מתלמידי הגאון המפורסם ר' שכנא מלובלין נ"ע הנה בעת לימודו הי' פתאום מתבלבל מוחו ושכח או נתבלבל בעיונו, וייעצו מורו הגאון ר'

שכנא שישמור טבילת טהרה המחזקת את המוח בתורה ומחזקת את הלב בתפילה.

(ב) אחד מגבירי פדובה – בימי מהר"מ – שהי' יר"ש ובעל צדקה בנדיבות גדולה ובדבורו הי' מזלזל בטבילת טהרה שנהגו המקובלים ולהיותו ראש הקהל בפדובה לא רצה לתת מקופת הקהל לבנין מקוה שגם אנשים יוכלו להשתמש בה, פתאום נחלה באיבוד הזכרון ר"ל ובעצת הגאון מהר"מ הובילו אותו להגאון ר' אלי' בע"ש בקראקא וריפה אותו שקבל עליו טבילת טהרה.

(ג) בימי הגאון מהר"ל מפראג הי' איש אחד בפראג שדרכו הי' להלוות גמ"ח לאנשי השוק ביוםא דשוקא ונתפרסם בזה אשר מעותיו מצליחים אבל הי' איש פשוט ביותר ותמה הגאון מהר"ל על זה אחרי כן נתודע אשר רבות בשנים הי' נוהג בטבילת טהרה.

(אג"ק אדמו"ר מוהריי"צ ח"ז ע' רפ)

☞ העולה על כולנה טבילת טהרה

חז"ל אמרו דהכול צריכים חיזוק, אשר כן הוא גם בעבודת ה', דבין עובדי ה' במוחם ובין עובדי ה' בלבם צריכים חיזוק, והחיזוק בעבודת התפלה הוא התועדות חסידותי בספורי צדיקים וחזרת פתגמיהם, ספורי החסידים נסיונותיהם בארחות חייהם, מגנינתם, ריקודיהם ועליצותם, והעולה על כולנה טבילת טהרה.

(אג"ק אדמו"ר מוהריי"צ ח"ו ע' שלב)

☞ המעלות שבטבילה במקוה

זה [המדובר בנוגע לטבילה בבוקר - המו"ל] נוגע לא רק ללימוד החסידות, אלא לטהרת הגוף והוספה בכלל בחיזוק האמונה, (עיין ברמב"ם סוף הל' מקואות) השראת אלקות וכו', ובפרט כשהמדובר בנוגע לנוער ולאלו הנמצאים בארץ אשר עיני ה"א בה מראשית השנה עד אחרית שנה...

(ממכתב כ"ז מנ"א תשי"ד)

אכילה לפני התפילה

בעסער עסען צוליב דאווענען ווי דאווענען צוליב עסען

אמי זקנתי (הרבנית מרת רבקה נ"ע) בהיותה כבת שמונה עשרה שנה - בשנת תרי"א - חלתה, וציוה הרופא אשר תאכל תיכף בקומה משנתה, אמנם היא לא חפצה לטעום קודם התפלה, והיתה מתפללת בהשכמה ואחר התפלה היתה אוכלת פת שחרית. כשנודע הדבר לחותנה אדמו"ר הצמח צדק, אמר לה: א איד דארף זיין געזונד און א בעל כח. אויף מצות שטייט וחי בהם, איז דער טייטש וחי בהם, מען דארף אריינבריינגען א חיות אין מצות. בכדי אז מען זאל קענען אריינבריינגען א חיות אין מצות, מוז מען זיין א בעל כח און זיין בשמחה. וסיים: דו דארפסט ניט זיין קיין ניכטערע. בעסער עסען צוליב דאווענען ווי דאווענען צוליב עסען. ובירכה באריכות ימים, (נולדה בשנת תקצ"ג ונפטרה י' שבט תרע"ד).

מאמר זה אמר אבי אדמו"ר לאחד על יחידות, והוסיף: און מען דארף עס טאן בשמחה.

(היום יום' יו"ד שבט)

לא לצאת י"ח בשתי בלבד לפני התפלה

איר האט געדארפט - אויב איר טוט דאס נאך ניט ביז יעצט - צו עסען מזונות פארן דאווענען, אויסער דעם וואס איר טרינקט, און עס איז באוואוסט דעם פתגם של אדמו"ר הצמח צדק, וואס ער האט געזאגט אז עס איז גלייכער צו עסן צוליב דאווענען (ד.ה. אז דערנאך דאווענען במנוחה) איידער דאווענען צוליב עסן וואס בדרך ממילא זיינען די נערווען און די קאפ אפגעשוואכט, איז די תפלה ניט במנוחה און דער יצה"ר והגוף גארען ווען וועט מען שוין עפעס איבער כאפען, און פילע מאנ"ש האבען געהאט א הוראה פון כ"ק מו"ח אדמו"ר,

אז צוליב געזונט זאלען זיי עסען פארן דאוונען און ניט יוצא זיין מיט טרינקען אליין...

(ממכתב כ"ה ניסן תשי"ב)

אפשר לאכול לפני התפלה כי בירור הגשמיות נעשה קל יותר בדורות האחרונים

בימינו אלה נקל יותר העסק בעבודת הבירורים, ודבר זה מתבטא גם בכמה הנהגות.

בדורות שלפנינו לא היו עוסקים בענינים גשמיים קודם התפלה ושיעור לימוד בתורה - מלבד הענינים שמברכים עליהם בברכות השחר, כמו "מלביש ערומים", ו"שעשה לי כל צרכי", וכיו"ב, שהם ענינים של לבושים שבדרך מקיף, משא"כ בנוגע לענינים של מזון שבפנימיות, הנה רק לאחר התפלה ושיעור לימוד בתורה היו אוכלים פת שחרית.

אמנם, בדורות האחרונים התירו לשתות קודם התפלה, ולאחרונה יותר התירו גם לאכול משהו - מיני מזונות - קודם התפלה. וכהפתגם שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר שמוטב לאכול כדי להתפלל מאשר להתפלל כדי לאכול.

מתי מתחיל ההכנה לתפלה?

בשמחת תורה תשכ"ד בעת חלוקת 'משקה' לאלה שמקבלים על עצמם הוספה בלימוד דא"ה, הדגיש הרבי מאוד שייקחו 'משקה' רק אלה שיקיימו את ההוספה בפועל, ולא כפי שהי' בשנים קודמות. עקב כך, היו רבים שחששו לגשת ולקבל 'משקה'. ר' אבא פליסקין ז"ל שעמד ליד הרבי התלבט האם לגשת. אמר לו הרבי: "איר ווילט גאר קיין משקה ניט נעמען?! איך האב ניט קיין צייט, איך דארף זיך גרייטען צום דאווענען". וזה הי' בערך בשעה שש בבוקר, ארבע שעות לפני התחלת התפילה.

והנה, הטעם בפשטות הוא מצד חלישות בריאות הגוף בדורות האחרונים. אבל זה גופא הרי יש לו סיבה ברוחניות הענינים. הטעם הפנימי הוא, מפני שבירור הגשמיות נעשה קל יותר בדורות האחרונים, לפי שבנ"י עוסקים כל הזמן בבירור הניצוצות, וכבר נתבררו ריבוי ניצוצות. ולכן, אפילו קודם התפלה - אם זה רק נעשה לצורך התפילה - אפשר גם לאכול, כי יש בכח לברר את הדבר הגשמי.

(ש"פ ויק"פ תשי"ג)

❧ לימוד דא"ח לפני התפלה ❧

❧ הזמן המסוגל ללימוד דא"ח הוא בבקר קודם התפלה

בדרך כלל טוב ללימוד דא"ח בשני זמנים ביום, הנה הזמן המסוגל ללימוד דא"ח הוא בבקר קודם התפלה שאז מאיר מלמעלה מבחי' לובן העליון דאתערותא דילי' הוא בבקר דאברהם וכמ"ש בתו"א ד"ה וישכם לבן בבקר. ובזמן הזה ילמדו לכל הפחות ב' שעות, והיינו, בשעה שביעית ומחצה יתאספו כולם אל הזאל הגדול (ולא ילמדו על הקוואטירען [=בדירות] או במקומות אחרים כי אם יבואו כולם להזרל הגדול כמו אל לימוד הנגלה (אחרי הנחת תפלין

מילא בחור שחי בקרמצ'וג

בחור מ-770 נכנס ליחידות אצל הרבי לקראת יום הולדתו, והרבי תבע ממנו את הענין התפילה באריכות ואמר לו את הדברים הבאים: "מילא בחור שחי בקרמצ'וג, ושם לא התפלל כראוי, יוכלים להבין זאת מכיוון שהיתה שם מצוקה של רעב ועוני, אבל היום בארצות הברית, שאין צרות, הרי לא שייך מציאות שכזאת".

וקריאת שמע ואחר שתיית טיי, וילמדו ב' שעות רצופות עד שעה תשיעית ומחצה.

(קונטרס עץ החיים פרק כ"ה)

❧ דין המפורש ומבלי כל חולק בזה

פליאה בעיני זה כמה שנים – שהרי כל האמור בשו"ע הלכה פסוקה היא למעשה בפועל. ואפילו דבר השנוי בשו"ע במחלוקת – הרי ישנם כללים הלכה כדברי מי ועושים ומקיימים דבריו. ויוצא מן הכלל, בחוגים מסויימים מבני ישראל ואפילו בין אלו המדקדקים במצות – **דין המפורש ומבלי כל חולק בזה**, אשר קודם התפלה מחוייב כל אחד לחשוב "מרוממות הא-ל יתעלה ובשפלות האדם ויסיר כל תענוגי האדם מלבו" (שו"ע או"ח סי' צ"ח, סוף סעיף א'. ומיוסד על דבר משנה, וכמצויין שם). וכיון שחיוב התפלה הוא פעמיים ביום, והאידנא קבעוה חובה גם פעם השלישית – תפלת ערבית, הרי גם דין הנ"ל חיובו הוא לכה"פ שלוש פעמים בכל יום, ומחוייב בזה כל אחד ואחד המחוייב בתפלה.

ועד מתי ולמה מחשים הרבנים, מורי הוראה, הר"מ ור"י מלהודיע על הלכה זו, הלכה שכל כך נתמעטו המקיימים אותה ואפילו אלו היודעים אודותה?

(אג"ק חי"א ע' רל)

❧ שמונה מעלות בחשיבת חסידות קודם התפלה

... בחורף תרע"ג נסעתי לבקר את הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק צוקללה"ה נבג"מ

הבחור שבכלל אינו בתומכי תמימים

פעם כשהי' המשפיע רש"ח קעסלמאן ביחידות אצל הרבי אמר לו הרבי: "בחור שאינו מתפלל לכל הפחות לעת מן העיתים בעבודת התפילה – הוא בכלל אינו בתומכי תמימים". הנ"ל נחרד כולו.

זי"ע, שהי' אז במענטאן – צרפת – והיינו מטיילים על כיפא דימא, איזה שעות ביום, וזכיתי לשמוע דברים שלא שמעם איש, הן מהנהגת כ"ק אבותינו רבותינו הק' וצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, מה שנמסר בקבלה רבי מפי רבי, והן בעניני סיפורים, חזיונות, והן בעניני דא"ח.

יותר על ב' שבועות התעכבתי אז, והייתי ג' שבתות ושמעתי בכל ש"ק מאמר, מלבד שיח קדש בעת הסעודה.

בין אמרי הקדש הייתה שיחה מיוחדת על אודות מעלת מחשבה בענין דא"ח קודם התפלה בטלית ותפילין דוקא ודבר בזה איזה ימים, כלומר שנמשך הדבור בזה בטיולים של איזה ימים ומנה כמה דרגות בהתועלת:

(א) מזכך הגוף ועושה את מוחו ולבו כלי להשראת שכינה עוזו ית'. (ב) מגרש את הנפש הבהמי. (ג) רוחץ את נפש הטבעי. (ד) משעבד את נפש השכלי. (ה) מאיר את העולם. וזה לשונו הקדוש "אז א איד טראכט חסידות אין טו"ת פארן דאוונען, ווערט די וועלט ליכטיקער". (ו) ממשיך גילוי בכל העולמות מריש כל דרגין עד סוף כל דרגין. (ז) מאיר הנר"נ חי' יחידה שלו. (ח) ומשנה את עצם טבע מדותיו.

כל זה הוא בכל או"א מאנ"ש העוסקים בעבודה שבלב בתפלה בסדר הראוי בהכנה שקודם התפלה.

(סה"מ קונטרסים ג' ע' מה)

מה? בן-ציון חושב חסידות 10 דקות לפני התפלה?!

פעם הי' ר' ש"ח קסלמן ביחידות אצל הרבי, והרבי התעניין אצלו על בחור בשם בן-ציון, ר' ש"ח ענה כי הוא חושב חסידות 10 דקות לפני התפלה. הרבי נעמד מהכסא עם הרבה התפעלות ואמר: "מה? בן-ציון חושב חסידות 10 דקות לפני התפלה?! הלואי היינו יכולים לפעול זה אצל כל הבחורים!"

❧ חסידות בכל בוקר לפחות חמש או עשר דקות

. . יש ללמוד חסידות בכל בוקר לפני התפלה, ואפילו אם אין לו פנאי - ילמד לפחות חמש או עשר דקות.

(מיחידות לא' הת')

❧ עבודת התפילה ❧

❧ ישנם עשרות מכתבים והתוועדויות אודות ענין התפלה

עם זיינען דא אזוינע וואס זאגן אז וויבאלד מ'האט ניט געשריבן צענדליקער בריוו און ניט געשטורעמט בא פארבריינגענישן וועגן דעם ענין התפלה, אזוי ווי מ'טוט דאס בנוגע צו די מבצעים - איז א ראי' אז מ'דארף ניט טאן אין דעם ענין התפלה.

איי עס זיינען דאך דא צענדליקער בריוו און כמה פארבריינגענישן פון כ"ק מו"ח אדמו"ר וואו ער שטורעמט וועגן דעם ענין התפלה, ועד"ז בא דעם רבי'ן נ"ע - איז וואס איז דער תירוץ אויף דעם פארוואס דו טוסט ניט אין עבודת התפלה?! וואס דא איז ניט דער ארט צו שולל זיין אזעלכע שטותים און טפשות, ובפרט אז מ'געפינט זיך אין א מקום קדוש, ובמכ"ש וק"ו פון דעם וואס וועגן אזעלכע ענינים דארף מען ניט ריידן אפילו אין רשות הרבים.

(משיחת ש"פ תשא תש"מ)

גם בין "אין-כאלקינו" ל"עלינו" אין לדבר דברים בטלים

"מ'דארף ריידן דברים בטלים צווישן "אין-כאלקינו" און "עלינו" לעבן מיין צימער דוקא!?!..."

(מיחידות לא' הת')

❧ לכה"פ שיתפללו מילה במילה

. . אזוי אויך אין קו התפלה - איז די וואט זיינען שייכות צו אריכות התפלה, זאלן... די וואט ניט - התבוננות שקודם התפלה, אדער לכה"פ דאוונען מלה במלה ניט געכאפטערהייט.

(משיחת ח"י אלול תשי"א)

❧ כאשר סדרי הישיבה מגבילים ההתבוננות בפיה"מ...

כבר נפסק הדין בשו"ע או"ח סי' צ"ח סעיף ב' וברמ"א, שקודם כל תפלה, ז.א. ג' פעמים ביום, צריכה להיות התבוננות בגדולת האל וגם שפלות האדם [אף שמוכן שמהות ההתבוננות אינה שוה לפני תפלת הבקר שהיא בתחלת היום וארוכה משא"כ בתפלת מנחה ומעריב שהרי מטעם זה גם פסוקי דזמרה נתקנו באריכות בבקר וכו'], כן גם להתפלל מתוך הסידור, ואם סדרי הישיבה אין מרשים להתבוננות בפירוש המלות בכל יום ויום, הנה מהנכון וטוב שעכ"פ בענין אחד או בפסוק אחד יתבונן בכל יום וכמוכן בפסוקים שונים בימים שונים בכדי שבמשך זמן הנה ותהי' ההתבוננות בכל פרקים וחלקי התפלה...

(ממכתב כ"א טבת תשי"ט)

הרבי מבקש ע"פ הוראת הרבי הרי"צ בשם הרבי הרש"ב שלא לדבר בשעת קריאת התורה

[בשנת תש"ה לערך, נכנס הרבי פעם לביהמ"ד ב-770, ונעמד ליד הבימה, והכריז:]

"איך קום יעצט פון שווער, און ער האט געבעטן איבערגעבן אז ביי מיר איז געווען דער טאטע [כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע], און ער האט מיר געפרעגט ווי קומט עס אז ביי דיר אין בית-מדרש זאל מען ריידן בשעת קריאת התורה..."

✧ העצה היעוצה לחשוב פירוש המלות - להתפלל מתוך הסידור

מכיון שבשעת התפלה צריכים לחשוב רק אודות הקב"ה, ומה גם שצריכים לחשוב פירוש המלות - אזי העצה היעוצה לדבר היא להתפלל מתוך הסידור, שאז נקל יותר שלא להסיח דעת מכוונת התפלה, ובודאי שלא להחסיר תיבות בתפלה.

ואפילו אם ישנם כאלו החושבים שאינם צריכים להתפלל מתוך הסידור מיון שהם יודעים את התפלה בעל-פה, ובפרט כאשר מדובר אודות תפלת "אשרי" - היתכן לומר "אשרי" מתוך הסידור, "לא יאומן כי יסופר"! - הרי גם כאשר אומרים "אשרי" בעל-פה צריכים לחשוב אודות הקב"ה. ועאכו"כ כאשר מדובר אודות שאר חלקי התפלה שבהם אסור להפסיק כו' - שבהם צריכים בודאי לחשוב אודות הקב"ה...

באת לבית הכנסת כדי להתפלל תפלת שחרית, תפלת מנחה, או תפלת ערבית - "טראכט וועגן דאוונען! טראכט וועגן דעם אויבערשטן 'ברוך שאמר - והי' העולם!" לא מדובר אודות דיוק והידור מיוחד, כוונת הספירות וכו' - כי אם פשוטם של דברים: הנך עומד להתפלל "כעבדא קמי מרי" - טראכט וועגן "מרי"!"

(משיחת י"ג תשרי תשמ"ג)

✧ שמירת הסדרים ✧

✧ כל הטענות שבסתירה לשמירת הסדרים - מקורם בלתי טהור

במענה על מכתבו . . בו כותב על שמרגיש שחסר לו קבלת עול בפועל ממש, ומזה מסתעפים כמה ענינים בלתי רצויים.

והנה פשוט שאין הדבר תלוי אלא בו, כי הרי אין הקב"ה מבקש אלא לפי כחן, וכדי להקדים הבפועל עד כמה שאפשר, הנה לכל לראש עליו לדייק בשמירת סדרי הישיבה בדיוק, היינו אפילו שלא לעבור עליהם מפני טעמים שנראים בעיניו שבאים מצד הקדושה. וכיון שכנראה קבלת הסדר קשה עליו, הרי ההרגל אעפ"כ לקבל הסדרים דהישיבה תקל קבלת עול גם בשאר הענינים. וכנ"ל קרוב לודאי שהקלוגינקער יבוא בהסברות שטוב ללמוד מאוחר בלילה, ובפרט לימוד החסידות אף שעי"ז יאחר בבקר לבוא להישיבה, אבל כבר ידוע עד כמה הקפידו נשיאנו הק' מייסדי ומנהלי ישיבת תו"ת שישמרו התלמידים כל הסדרים, ולכן כל הטענות הבאות בסתירה לזה, מקורם בלתי טהור. ומה טוב שישפיע גם על כל חביריו ועאכו"כ על אלו מהת' שלמטה הימנו שגם הם יתנהגו בפי האמור, שעי"ז במדתו של הקב"ה שהיא מדה כנגד מדה הנה יצליח, אין דעם ארבעטען מיט זיך, ועל פי פירוש רז"ל במאמר לינו פה הלילה, הנה הבחינה בזה הוא שתיכף לקבלת המכתב יתחיל בהנהגה זו.

(ממכתב כ"ו כסלו תשט"ז)

🔗 השאלה הראשונה בבואו למעלה: האם שמרת סדרי הישיבה?

בשעת ער קומט למעלה פרעגט מען ניט קיין אנדער זאך - צי ער האט פארבראכט; נאר די ערשטע שאלה איז: צי מען האט געהיט סדרי הישיבה. ובמילא דארף ער לערנען מיט זיך און לערנען אויך מיט א צווייטן, און בשעת דער זייגער ווייזט אז עס איז סדר הישיבה, דארף ער גלייך גיין לערנען...

טענה'ט ער אז ער האט פארשלאפן כו', און אונס רחמנא פטרי', וואס דאס איז דאך א הלכה, ובמילא איז דערביי ניטא קיין שום חסרון, איז אבער די הלכה, אז אויב תחילתו ברצון וסופו באונס האט עס א דין פון א מזיד, ובמילא איז "החכם עיניו בראשו", ער דארף טראכטן צו באווארענען זיך לכתחילה אז ער זאל קענען שפעטער היטן די סדרים.

(משיחת ש"פ האזינו תשכ"ח)

✧ ה"הגבלה עצמית" של רבותינו נשיאינו...

ובפרט דיוק הכי גדול בשמירת זמני סדרי הישיבה, שידוע שהם בבחי' "הגבלה עצמית" מכ"ק רבותינו נשיאינו מייסדי הישיבה (ע"ד המבואר בהמשך תרס"ו לענין המדידה דתומ"צ, שענינה (לא מדידה בהאור עצמו, כ"א) שעצמות ומהות ית' צמצם א"ע להיות נמשך במדידות ועשיות אלו דוקא, "וממילא אנו מוכרחים לעשות כך דוקא ולא באופן אחר ח"ו").

(משיחת אחש"פ תשל"ו)

✧ שמירת הסדרים אף כשגורם מיעוט בשינה ובאכו"ש

במענה על שאלת רבים מהתלמידים שיחיו:

ידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, אשר בברכה נאמר הלשון גשמי ברכה, וכמו שגשם מועיל רק אם יורד הוא על שדה חרושה וזורעה, כן הוא גם ענין הברכה שצ"ל מצד מקבל הברכה, חרישה וזריעה, אלא שאח"ז גם זריעה הקטנה לפ"ע, ממשכת ברכה והצלחה גדולה ומופלגה.

ובנוגע לבני תורה ותלמידי הישיבות, הנה החרישה היא שמירת סדרי הלימוד בדיוק בהישיבה, אף שלפעמים גורם זה מיעוט בשינה או באכילה ושת',

אי אפשר לתת לי שוחד

במה שאתה מבקש ברכה ל"התקשרות" – ברור ומובן שאי אפשר דריין זיך סתם ארום "פוסט און וויסט" ולהיות "מקושר". אי אפשר לתת לי שוחד ואני לא מקבל שוחד. ובחור בתומכי תמימים שאינו שומר הסדרים ולא לומד כדבעי ומתפלל כדבעי ומתנהג כדבעי – אינני מקבל ממנו שוחד שלומד מזמן לזמן "ליקוטי שיחות" וגם עושה לי טובה גדולה ועוסק ב"ופרצת".

(מיחידות כסלו תשל"ב)

והעיקר היפך הרצון לעצלות ולאי התמדה-המתאימה ולאי שקידה, וזריעה - היינו לימוד בשקידה והתמדה המתאימה, וכשישנה הכנה זו, אזי ממשיכת הברכה הצלחה והשכלה והבנה והשגה.

(ממכתב כ"ז טבת תשי"ב)

✧ יבחור בישיבה שידרשו ממנו שמירת הסדרים

בנוגע ללימוד בישיבה - הובטח יגעת ומצאת, אלא שצ"ל החלטתו תקיפה לא להתרשם מיצה"ר שלו ולהתחיל ללמוד בהתמדה ויגיעה ויבחור בישיבה שידרשו ממנו שמירת הסדרים וכו'. והעיקר שבעצמו ירצה בהחלטתו בזה.

(ממענה ח' חשון תשל"ה)

✧ קבלת עול ✧

✧ דער וואס פאלגט ניט - פאלגט ניט דעם מייסד הישיבה!

. . און דער וואס פאלגט ניט - פאלגט ער ניט דעם מייסד הישיבה, און דעם מנהל-פועל פון דער ישיבה - וואס זיין נאמען ("יוסף") איז בגימט' שמונים, "ואם בגבורות שמונים שנה", וואס ביי אים איז געווען דער ענין פון "טוב עין הוא יבורך כי נתן מלחמו לדל"...

דאס איז פונקט אווי ווי מ'האט אוועקגעשטעלט דעם תלמיד אין א קרן אורה - ער זאל זיין א קבלת-עול'ניק, דאס הייסט, ניט אז ביי אים זאל אלץ זיין

איך הי' השמירת הסדרים?

לאחד ששאל את הרבי ברכה לפרנסה ענה הרבי בשאלה: "איך הי' השמירת הסדרים כשהיית בישיבה!?"

גלאטיק, ווארום דעמולט דארף מען ניט אנקומען צו דעם ענין פון קבלת עול; בשעת מ'קלאפט אים אויף די פלייצע און מ'זאגט אים "שישו בני מעי", ביסט א פיינער תלמיד - דארף ער ניט אנקומען צו דעם ענין פון קבלת עול.

צו קבלת עול דארף מען אנקומען ווען זיין שכל זאגט להיפך, און זיינע מדות זאגן להיפך, און זיין תענוג זאגט להיפך, ועאכו"כ אז זיין רצון זאגט להיפך - אויף דערויף זאגט מען אים: איז ער א חסיד - איז ער א קבלת-עול'ניק!...

(משיחת ח"י אלול תשל"ז)

❧ קבלת עול ומשמעת להנהלת הישיבה הם טובת התלמיד

מצער ביותר אשר בהדו"ח שמקבל הנני מהנעשה בישיבת תומכי תמימים בהכנתה בה לומד, אשר ישיבות אלו על כל סניפיהן הן מיסודם והנהלתם של רבותינו נשיאינו הק', ניכר באחדים מהתלמידים, והוא בתוכם - העדר שמירת סדרי הישיבה ושמירת הזמן בכלל, העדר המשמעת כו' וכו'.

מלבד הצער על עצם הענין, שהרי הזמן הוא - אבידה שאינה חוזרת, מבהיל הענין דפריקת עול.

אשר למרות שנודע ומפורסם שישירות אלו השקיעו בהם רבותינו נשיאינו כחות עצומים. כחות נפשיים וכחות עצמיים, ויסוד כל ישיבה - הרי הם תלמידי

למה יש משגיח בתומכי תמימים?

פעם אמר הרבי שבאמת לא הי' צריך להיות משגיח שישגיח על ה'סדרים' ב"תומכי תמימים", שהרי הבחור מצד-עצמו צריך ללמוד כל היום ולא יתכן שהמשגיח יבקש לדפוק על השולחן כדי לגמור את ה'סדר'! אלא, הסביר הרבי, למרות שצריך ללמוד כל היום - ה'סדר' זהו ענין של קבלת-עול. ולכן הנהיגו סדרים - שתיה' קבלת-עול.

הישיבה, זאת אומרת שהכחות האמורים נשקעו בתוככי התלמידים ובשבילם, והמשפיעים הר"מ והר"י וההנהלה הם הממוצעים והצנורות להמשכת והבאת הכחות האלו מן המקור אל המקבלים הם התלמידים, - הנה ישנו תלמיד העובר על כל זה בשאט נפש ומבלה זמנו בענינים אחרים.

. . מטעם זה נתעכבתי מלכתוב ע"ד האמור עד עתה. אלא שסומך הנני על ימי הרצון והסגולה דחנוכה, אשר לא יהי' כל רושם לא טוב ח"ו מדברים האמורים, ורק שיפעלו פעולתם, שעכ"פ מכאן ולהבא יראה את המצב כמו שהוא לאמיתתו, ואשר שמירת סדרי הישיבה, שמירת הזמן, המשמעת, קבלת עול וכו' אין בזה עשיית טובה מצדו למי שהוא, אלא שכל זה טובתו האמיתית הן ברוחניות והן בגשמיות בטוב הנראה והנגלה.

ואל ישלה נפשו באמתלאות שע"פ שכלו שהוא שכל נעלה, יכול לסדר זמנו באופן יותר טוב, ודלא כסדרי הישיבה, ולפי גודל המעלות שלו אין נצרך לקבלת עולו של אחר ולמשמעת בהנוגע לאחר, ווארום ניט עם מיינט מען, און ער דארף דאס ניט.

כי אין זה אלא עצת היצר, ומהתחבולות וערמומיות שלו להביא מפריקת עול המשגיח הר"מ והר"י - לפריקת עול גרועה עוד יותר, וכמבואר הדרגות בזה בספר דרך חיים, עיין שם.

(ממכתב כ"ה כסלו תשי"ז)

לכתחילה צריך לעשות בקבלת-עול

פעם פנה אחד אל הרבי באומרו שאין לו 'גישמאק' בדבר מסויים. וענה לו הרבי: "לכתחילה צריך לעשות בקבלת-עול, ורק אחר כך מגיע ה'גישמאק'".

🔗 שרייט יעדער תלמיד: ס'איז "דעמאקראטיע"!

דאס וואס די הנהלת הישיבה טראכט זיך אז זייער ענין איז נאר אז זיי דארפן אפזאגן דעם שיעור, און בשעת עס קומט דער זמן הבחינה - דארפן זיי בוחן זיין, אבער בנוגע צו די ענינים וואס טוען זיך בינתיים - שרייט יעדער תלמיד (ובפרט במדינה זו) אז ס'איז "דעמאקראטיע", במילא קען ער זיך פירן לויט ווי ביי אים קומט אויס!

און ער האט קשיות, און האט ראיות, און האט סתירות וכו', און די גרעסטע זאך איז - אז ער טענה'עט: וואס זאגט מען אים "טול קיסם מבין שיניך", בשעת ס'דארף זיך טענה'ען וועגן "טול קורה מבין עיניך" (ראה ב"ב טו, ב)!

איז אויף דערויף די הסברה, אז דאס איז ניט קיין זאך וואס די הנהלה זאגט, נאר דאס זאגט דער מייסד און מנהל-פועל פון דער ישיבה - וואס דאס איז כ"ק מו"ח אדמו"ר...

(משיחת ח"י אלול תשל"ז)

🔗 לימוד התורה 🌀

🔗 כל הענינים הם טפלים בלבד לעומת עיקר ענינו

תכלית הכל איז דער לימוד הנגלה, לימוד החסידות און עבודת התפלה פון די תלמידים. און צוליב דעם זיינען דא די רמ"ם, משפיעים, הנהלה און אלע עניני

מהו התאווה של הרבי?

פעם התבטא הרבי שאצלו, לימוד התורה הוא תאווה. מה אעשה, אמר הרבי, ותאוותי היא שכל אלו השייכים אלי ידעו ללמוד?!

הישיבה. וואס זיי אלע זיינען א טפל צוליב דעם לימוד התלמידים, וואס דאס איז דער עיקר.

וכשם ווי דאס איז בכללות עניני הישיבה, אזוי אויך בא די תלמידים גופא אז אלע זייערע ענינים גשמיים הנצרכים להתלמיד - צי אין דעם ענין ההשגחה, ההשפעה, הרמי"ם וההנהלה - דארף דאס ניט בריינגען קיין חסרון ומיעוט אין דער לימוד התלמיד, ווארום אלע ענינים זיינען דאך מער ניט ווי א טפל בלבד כנ"ל.

ובמילא דארף דער תלמיד וויסן, אז ער דארף זיך אויסטאן פון אלע ענינים, און אז זיין עיקר איז - ופרצת אין לימוד הנגלה, לימוד החסידות און עבודת התפלה.

(משיחת ש"פ קדושים תשי"ט)

כל שאר העבודות הם רק "הכנה" לעבודה דלימוד התורה

אף שכל סוגי העבודות המוטלים על תלמידי תומכי תמימים - גם עבודת התפלה, הפצת המעינות וכו' - כאו"א מהם עיקר ועבודה לעצמו, מ"מ ה"עבודה תמה" של תלמיד הישיבה היא - לימוד התורה, וכל שאר העבודות הן בערכה הכנה להתכלית ...

מכהנ"ל - הוראה ברורה בדבר הנהגת תלמידי ישיבת תומכי תמימים שעיקר

מהו הרצון תקיף של הרבי?

פעם נכנס המשגיח בישיבת לוד ליחידות אצל הרבי. בין הדברים אמר לו הרבי: "מיין רצון תקיף איז אז די בחורים זאלען קענען לערנען". ואח"כ המשיך ואמר: "א חסידישע שלא לשמה איז אין דריי אופנים - א) לימוד הנגלה בשביל להבין חסידות. ב) בשביל מבצעים. ג) להיות מקושר צו מיר".

ענינו של התלמיד הוא לימוד התורה; וא"א לו להצליח בלימוד התורה כ"א ע"י היגיעה, וכמאמר רז"ל "יגעתי ומצאתי תאמין": באם אינו מתייגע בתורה (יגיעה אמיתית - לימוד יותר מרגילותו, היפך טבעו) - גם אם מדייק בשמירת זמני הלימוד - א"א לו להצליח בלימודו...

(משיחת אחש"פ תשל"ו)

בעת הלימוד עליו להיות מונח בזה לגמרי

. . בשעת ער לערנט תורה, דארף ער וויסן אז ער דארף זיין אין דערויף אינגאנצען, און ניט אז ער זאל טראכטן ווען וועט ער שוין גיין טאן אין הפצת המעיינות, אדער אז ער זעט א "טאנק", לויפט ער גלייך צום "טאנק": נאר בשעת ער לערנט דארף ער ליגן אין דערויף אינגאנצען. וכידוע די שיחה פון רבי'ן נ"ע אז א "פנימי" איז דער וואס בשעת ער טוט איין זאך, ליגט ער אין דערויף אינגאנצען, און ער טראכט ניט וועגן אן אנדער זאך.

(משיחת ש"פ במדבר תשל"ה)

מבחנים

מי שלא ייבחן - לא אכניסנו ליחידות!

לפני ר"ה צריך לעשות חשבון צדק, וזה צריך להיות לא רק ב"חשבון הנפש" איך שעברה השנה, אלא גם בלימוד. ולכן אמרתי לפני כמה שנים שבסוף הזמן יבחנו את הת' בחסידות ובנגלה. אבל בשנה הראשונה עוד שמעו לזה, אבל לשנה השני' כבר לא הועיל, ומה עשו - לכל לראש הפכו את השם "בחינה" לאנגלית ("טעסט"), ואח"כ נכנסו כמה ושאלו האיך אפשר לעשות דבר כזה ("טעסט" בחסידות!?)

ואז נתחוויר לי מעשה א', שפעם סיפר לי כ"ק מו"ח אדמו"ר שהוא רצה לעשות איזה ענין בחסידות, ובא א' מהחסידים הגדולים ושאל האיך אפשר

להכניס דבר כזה בחסידות, ונסע כ"ק מו"ח אדמו"ר לאהל אביו, וכשחזר לא נתפעל ועשה דבר זה. והתפלאתי במאד למה סיפר לי סיפור זה, ומה יועיל לי דבה זה, אבל עכשיו נתחוור לי, וכמו שאז לא התפעל כ"ק מו"ח אדמו"ר מטענה זו, כך גם אני לא אתפעל מטענה זו.

ואם ישנם כאלו שלא ירצו, הנה על עצמי אני שולט בינתיים (בזכרון אחדים: "דערוויילע, איז אויף מיין צימער בין איך א בעה"ב"), ומי שלא ייבחן - לא אכניסנו ליחידות וגם בכתב לא אענה!

ושזה יהי' לא "טעסט" אלא "בחינה", ולא רק "בחינה" כ"א "חשבון", ולא רק "חשבון" כ"א "חשבון צדק", וכל א' יראה מה שחסר לו בשנה שעברה, ויחליט איך לתקן זה בשנה הבאה.

ויכניסו רשימה מכל התלמידים, איך שידעו, ויעשו את זה עד שמיני עצרת.

(משיחת ש"פ נצבים תשכ"ד)

❧ זהו ענין הנוגע לכל המציאות שלו!

לא לו שיטענו: היתכן, הרי מעבר לים לא הי' נהוג לערוך בחינות, ובמילא "מעשה אבותינו בידינו" - התשובה היא : מעבר לים גם לא הי' נהוג לקרוא עיתונים בכל יום... ולא עוד, אלא שלא הי' קיים בכלל המושג של קריאת עיתון; כיום אבל, "חייבים" לראות את העיתון בכל יום, כדי לדעת מה נעשה ב"שוק המניות"...

כיצד יראה בעיני ה"שייגעץ" שגר בשכנותו - טוען הנערי - כשלא ידע מה נאמר בעיתון?!...

מה איכפת לך מה יחשוב ה"שייגעץ", "עיקר הוא שהנך לומד תורה! זוהי כל המציאות שלך!

ובכל אופן, אי אפשר להמתין עד שישתנה מעמדו ומצבו כו', שכן, גם בינתיים חייב בלימוד התורה. ולכן, לאור המצב ההוא, יש צורך בעריכת "בחינות", שע"ז יתוסף זירוז ועידוד כו' בלימוד התורה, כנ"ל בארוכה.

ובודאי לא יעשו "פשט'לאך", ולא ינסו להתחכם ולהתחמק מהבחינות, שכן, מדובר אודות ענין הנוגע לכל המציאות שלו !

(משיחת ש"פ דברים תשמ"ו)

❧ סוג חדש של "ציון": "לא הי' מוכן לבחינה"!!!

בא' הפעמים שנתקבלה רשימה מהציונים בבחינות, מצויין מאד, מצויין, טוב וכיו"ב, כאו"א לפום שיעורא דילי' - הי' סוג חדש של "ציון" שלא שערום אבותינו: "לא הי' מוכן לבחינה"!!!

מעולם לא נשמע שתלמיד ישיבה לא יהי' מוכן לבחינה! הרי אתה לומד בישיבה - אז מהו הפירוש שאינך מוכן לבחינה אם למדת אם לאו?!

(משיחת אור לי"ב טבת תשמ"ז)

הכלי לכל העניינים הוא יגיעה

אביו של אחד מתלמידי הישיבה בברינוא, נכנס ליחידות וביקש מהרבי ברכה לבנו להצלחה בלימודיו בישיבה. הרבי בירכו, אך הלה התעקש שהוא מעוניין בברכה מיוחדת, ואף הוסיף ואמר שהוא מבקש ברכה מיוחדת שתנחה את בנו ברורות.

הרבי ענה: "הכלי לכל העניינים הללו אצל בנך הוא יגיעה. אם תהי' לו יגיעה, הוא יצליח". ובסוף היחידות שב הרבי ואמר: "וכמו שאמרתי קודם, הכלי אצלו זה יגיעה".

✧ מטרת הבחינות: לדעת ברור את מצבו של הנבחן בלימודו

. . מטרת הבחינות האמורות היא כדי לדעת ברור את מצבו של כל נבחן בלימודו, ומתאים לזה - צריכות הבחינות להיות לשמן, באופן שאין מרחמים בבחינה ואין שום תלמיד פטור ממנה.

(ממכתב - המזכירות - ערב יו"ד כסלו-תשכ"א)

✧ חת"ת רמב"ם ✧

✧ לימוד כל התורה כולה ע"י לימוד ג"פ רמב"ם ליום

ויהי רצון, שמהדיבור בכל ענינים אלו, יתוסף בכל אחד מתלמידי הישיבות כאן, ובכל אחד מתלמידי הישיבות בכל מקום שהם - שילמדו את כל התורה כולה !

. . וזאת ניתן לקיים בפועל ע"י לימוד הרמב"ם באופן שמסיימים את כולו מתחלתו ועד סופו. וע"ד סיום הרמב"ם שסיימו זה עתה, בתחילת שבוע זה - בו סיימו את הלימוד באחד המחזורים דלימוד הרמב"ם, ומיד אח"כ התחילו עוד הפעם מתחילת הרמב"ם, וגם זה - על מנת לסיימו במשך השנה הבאה, כיון שהלימוד הוא מתאים להמנהג שנתפשט - לימוד ג' פרקים ליום, שאז מסיימים בכל שנה את הרמב"ם, עכ"פ פעם אחת.

(מר"ד אור לבדר"ח מרחשון תשנ"ב)

אני לוקח מזמני לקשר את היחידה שלי עם היחידה שלו

אברך שנכנס ליחידות, נשאל האם אמר חת"ת היום. כאשר השיב הנ"ל בטבעיות בשלילה, אמר הרבי: אני לוקח מזמני לקשר את היחידה שלי עם היחידה שלו והוא עונה לי מבלי להתרגש 'לא!'

❧ לאחד את כל ישראל ע"י לימוד הרמב"ם

דובר כמ"פ אודות ההשתדלות לאחד את כל בני" - ובפרט שע"ז מקרבים את הגאולה (מכיון שסיבת הגלות היא היפך הענין דאהבת ישראל).

ומהדרכים לזה - כאשר כל בני" מתאחדים ע"י לימוד ענין אחד בתורה. . וכיון שכל עניני בני" ושלמותם שייכים ותלויים בתורה ושלמותה (ישראל מתקשרין באורייתא) - יש להתאחד ע"י לימוד הכולל את התורה כולה. .

ומפני טעמים הנ"ל (ועוד טעמים) - באתי בהצעה:

נוסף על השיעורים הקבועים בלימוד הש"ס (בבלי וירושלמי), לימוד הלכות הצריכות למעשה, וכל שאר השיעורים בתורה כל חד וחד לפום שיעורא דילי' - כדאי ונכון שכאו"א יקבל על עצמו (בל"נ - כמובן) ללמוד שיעור קבוע בספר "משנה תורה" להרמב"ם, היינו, שיחלק את ספר הרמב"ם לשיעורים קבועים לכל יום ויום, כך שמידי יום ביומו ילמדו כולם שיעור אחד, עד לסיום כל ספר הרמב"ם - כולם ביום אחד. .

כשם ש"המנהג הפשוט בכל ישראל שמשלימין את התורה בשנה אחת" - כדאי ונכון להשתדל להשלים את הלימוד ד"משנה תורה" בשנה אחת, ורק אלה שאי אפשר להם בכך - ישלימו את הלימוד בשלש שנים. .

(משיחות אחש"פ (ושלאח"ז) תשד"מ)

שיעורי ה'חת"ת' חייבים לומר בכל מצב ובכל זמן

לאחד ששאל את הרבי האם להמשיך וללמוד את שיעורי ה'חת"ת', על-אף שמסיבות שונות אינו לומדם בעיון המתאים, אלא אומרים במהירות ללא שימת לב לנאמר בהן - ענה הרבי: "את שיעורי ה'חת"ת' עליך לומר בכל מצב ובכל זמן, אף אם לימוד השיעורים אינו בעיון, כפי שאכן הי' צריך להיות. ובדיעבד - אפילו אפזאגען עס איז בעסער ווי אינגאנצן ניט".

❧ "שחרור" משיעורי חת"ת - "משחרר" אותו ג"כ מהתוצאות הטובות

במענה על מכתבו מ16/12 בו כותב אשר מפני שעמוס הוא בלימודים שומר רק על שיעור דחומש עם פירוש רש"י אבל אינו שומר שיעור תהלים חדשי וכן השיעור בתניא, ומבקש אם אפשר לשחררו משני שיעורים האחרונים.

ותמיהני עליו, כי אין שמירת השיעורים לטובת מי שהוא אחר אלא לטובתו הוא, וככל עניני תורה ומצוה שהם לטובת אדם הלומד ומקיים המצוה, ומזה מובן ששחרור משמירת השיעורים "משחרר" גם כן מתוצאות הטובות הבאות על ידי שיעורים אלו.

(ממכתב כ' טבת תשי"ז)

❧ שאלתו הראשונה של משיח: "על כמה יהודים פעלת שילמדו חת"ת?"

בשעת משיח וועט קומען, וועט ער ניט וויסן קיינע קונצן, נאר ער וועט מאנען: "אלה פקודי המשכן"? שרייב אן אויף א צעטיל . . וויפל אידן האסטו געמאכט זיי זאלן לערנען חת"ת?!!...

(משיחת ש"פ פקודי תשכ"ז)

❧ אהבת ישראל ❧

❧ רבי נאנח תחילה

כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר פעם סיפור שאירע עוד בחייו של הצמח צדק, כשאביו, הרבי הרש"ב, הי' ילד קטן (הרבי הרש"ב הי' בן חמש וחצי בעת הסתלקותו של הצמח צדק, ואם כן לא הי' אז מעל לגיל זה).

הסיפור הוא: פעם שיחק אביו עם אחיו הגדול, ר' זלמן אהרן. היות ששני הילדים גדלו בבית כזה שתמיד דיברו שם אודות רבי וחסידים, החליטו לשחק "רבי וחסיד".

האח המבוגר, הרז"א, הי' ה"רבי", והרש"ב בא אליו בתור "חסיד. הרז"א התיישב על הכסא והפך את כובעו, ואז ניגש אליו הרש"ב וביקש תיקון על דבר שנכשל בו: בשבת שעבר אכל אגוזים, ולאחר מכן נודע לו, שאדמו"ר הזקן כותב בסידורו שאין לאכול אגוזים בשבת.

אמר לו הרז"א: תתחיל להתפלל מתוך הסידור, לא בע"פ.

השיב הרש"ב: אינך רבי.

שאל הרז"א מדוע?

ענה הרש"ב: רבי נאנח תחילה ורק לאחר מכן הוא עונה, אינך רבי ועצתך אינה עצה.

יהודי אינו רשאי לומר די בחדסד וסיוע שהוא מושיט לזולת, אלא עליו להתאנח, מצבו של הזולת צריך לכאוב לו.

(משיחת פורים ה'תש"כ)

❧ צריך לתקן עצמו

זה שמראים לו (מלמעלה) שיש (בחבירו) ענין הזקוק לתיקון, הרי זו הוראה

למה בכה הרבי?

אחד מהמשמשים בביתו של הרבי סיפר שפעם קיבל הרבי מכתב, וכשקרא את המכתב החל לבכות זמן רב. לאחר כמה רגעים הפסיק הרבי לבכות, ושוב קרא את המכתב ושוב החל לבכות זמן רב. אח"כ התברר שבמכתב היה מסופר על יהודי שנפטר לפני זמנו.

שעליו להתעסק עמו בכדי לתקנו: וזה שמראים לו ענין של "רע" – זוהי הוראה שהרע נמצא בו והוא צריך לתקן את עצמו. שאם הוא בעצמו הי' במדריגת "צדיק" (עכ"פ בפרט זה) אזי לא הי' רואה ומדגיש בזה את הרע, כנ"ל.

(לקו"ש ח"י ע' 27)

❧ אם הי' נוסע לרבי

אמר החסיד ר' אייזיק מהומיל:

שלמה המלך הי' נעלה בחכמה, ככתוב וה' נתן חכמה לשלמה, החכמה נתונה לו, ומה יכול להיות גדול יותר, נעלה וטוב מחכמה, ומה גם עצם החכמה, מכל מקום לא הי' לו רבי, אם הי' נוסע לרבי, הרי לבד זאת שהחכמה היתה נעלה יותר – אזי היו לו גם חברים חסידים והי' נוכח בהתועדויות חסידיות ואזי הי' משיג את כל ההפלאות של אוהב ואהוב על חסידים ורביים.

(קונ' טו (שיחת י"ג תמוז תרצ"ב) ע' כד)

❧ כמו האהבה בין חסידים...

פעם האהבת חסידים הי' כמו אהבת אחים. קושיע (=יקותיאל) מדוקשיץ אמר פעם על שני אחים בדוקשיץ שהאהבה אצלם היא כמו האהבה בין חסידים. אהבת חסידים הי' בפשיטות ודוגמא לאהבה בשרית.

(תרגום חפשי מסה"ש תרצ"ו ע' 14)

❧ פתגמים

באותו זמן הי' אהבת החסידים גדול יותר מאהבת אחים, והיהודים הלא חסידיים היו מאחלים לעצמם שאהבת אחים יהי' כמו אהבת החסידים.

(תרגום חפשי מסה"ש קיץ ה'ש"ת ע' 117)

זה שתובעים שכל אחד צריך לעשות עוד חסיד, הנה בצדיקים זה חייב להיות עם זולת, שהם יעשו אותו לחסיד. אבל אצל בינונים זה יכול להיות גם עם עצמו, שיעשה את הנה"ב שלו לחסיד.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ ח"ש תשי"ב)

❧ טהרת הדיבור והראי' ❧

❧ יעדער איינער האט א תירוץ אויף דעם ...

ס'איז אך און וויי, אז די אידען דארפן זיך לערנען פון די גוים. און בפרט וואס ס'איז געשעהן לעצטענס מיט די פיר אידישע אינגעלעך, און אנדערע עגליכע פאלען פון הרג'ענען און מארדען מענטשן. אלע זיינען מודה אז איינע פון די סיבות אויף דעם איז טעלעוויזיען און מואוויס. . .

די אלע וואס האבן א טעלעוויזשען. וועט קיינער פון זיי ניט זאגען אז ער האט דאס געקויפט צוליב יראת-שמים ס'זאל אים צוקומען פון דעם, אדער מדות טובות. יעדער איינער האט א תירוץ אויף דעם. . . היינט דורך טעלעוויזשען בריינגט מען אריין אין הויז דעם קלויסטער, דעם גלח און דעם שתי וערב ר"ל.

(משיחת אדר"ח אלול תשי"ד)

למה החוויריו פניו הק' של הרבי?

סיפר אחד המזכירים: פעם כשהייתי בחדרו הק' של הרבי, שמעתי איך שאחד שעמד סמוך לחדרו של הרבי אומר מילה שלא כהגון מפיו, ופניו הק' של הרבי החווירו...

❧ "בחור" צריך להסתכל רק בעיניים "נבחרים"

ס'איז דא א "בחור", וואס פארוואס ווערט ער אנגערופן א בחור? - "בחור מעם", ווי מ'זאגט ביי "חתן תורה" און "חתן בראשית" דער לשון "בחור"...

וואס אט-דער בחור האט עינים. און וויבאלד ער איז א "בחור" - איז דערפון פארשטאנדיק אז די עינים זיינע זיינען אויכעט אין אן אופן וואס זיי זיינען "עינים בחורות" - אויסגעקליבענע.

- אויף באווארענען עם מ'זאל ניט קוקן וואו ער דארף ניט קוקן, איז מאי קמ"ל? דאס איז א ענין שבפשטות!

מ'דארף אבער באווארענען: ער קען דאך קוקן אין עיני רשות - באווארענט מען אז ער קוקט מערניט אין עינים נבחרים, וויבאלד ער איז א "בחור", זיינען זיינע אויגן אויסגעקליבענע, קוקט ער אויכעט אין עינים וואס זיי זיינען אויסגעקליבן (- ניט באווארענען עינים אסורים אדער מאוסים, נאר) - אין עיני רשות קלייבט ער אויס די זאכן וואס מ'האט זיי אויסגעקליבן.

וואס הייסט "אויסגעקליבענע" פון עיני רשות - ווי דער לשון המשנה (אין דעם ענין): "קחו מקחכם לשם שמים", און דער לשון המשנה אז "כל מעשיך יהיו לשם שמים", וואס דאס ווערט א הכנה אז דערנאך טוט ער דערמיט א ענין של מצוה בפועל.

(משיחת ט"ו באב תש"מ)

"ימח שמם"

אחד דיבר בפני הרבי אודות הריפורמים ונפלט מפיו את המילים "ימח שמם", הרבי הגיב ואמר: "פון וועמען האט איר געהערט אזא לשון?!"

☞ מוז איך מוחה זיין בטל התוקף!...

. . וואס ס'איז שוין פאראן דעם בריוו פון דעם רבי'ן דעם שווער וואס ער מאנט פון די תמימים צו זיין אויסגעהיט אין די ענינים פון שמירת הלשון. און ס'איז א דבר המבהיל אז א תלמיד האט א ברייטקייט צו פורץ זיין דער גדר בפרהסיא, און נאך איבער'חזר'ן עטליכע מאל!

. . בכלל, איז דאס ניט מיין תפקיד, דאס איז דער תפקיד פון הנהלת הישיבה; נאר אזוי ווי מן השמים האט מען מיר "מזכה" געווען צו דאס הערן - מוז איך מוחה זיין בכל התוקף! און זיכער וועל איך וועגן דעם נאכאמאל ניט דארפן ריידן, און מ'וועט ריידן בא די פארבריינגען'ס ענינים פון תורה ויראת שמים.

(נקדות משיחת קיץ תשל"א - מרשימה פרטית)

☞ עיתונים ☞

☞ תמימים דארפן נישט וויסן וואס טוט זיך אין פייפערס!

ווי קומט דאס אז תלמידי הישיבה זאלן נעמען א ידיעה וועגן ליובאוויטש אדער "תומכי תמימים" פון פייפערס?...

ווי קומט דאס אז תלמידי הישיבה זאלן בכלל וויסן אין פייפערס?...

תלמידי התמימים, און אפילו יונגעלייט, דארפן נישט וויסן וואס טוט זיך אין די פייפערס!

דאס וואס עס ווערט דערמאנט אמאל אין די פייפערס וועגן ליובאוויטש, "תומכי תמימים" וכו', דאס איז פאר די גאס. אבער ניט פאר אנשים מבפנים!...

אפילו מען זאל זאגן אז מען מיינט נאר צו קוקן דעם 'פיידזש' וואו עס רעדט זיך וועגן ליובאוויטש; אבער במוחש זעט מען, אז מען קוקט אין דעם ערשטן פיידזש - קוקט מען שוין אויף דעם צווייטן און דריטן אויך.

זיי קאנען נעמען די ידיעות וועגן ליובאוויטש "תומכי תמימים" וכו' פון אן אנדער מקור...

אזא "ירוד ירדנו"...

(מר"ד י"א שבט תשי"ז - לקבוצה מאנ"ש בחדרו)

🔗 הלואי ש"מנהג" זה לא יתקבל אצל תלמידי הישיבות

לאחרונה נהי' "מנהג" אצל בעלי-בתים שמוכרחים לקרוא עיתון כדי לדעת את המתרחש בעולם. וכאשר לא הספיק לקרוא את העיתון בעצמו, הרי הוא מבקש את חבריו שיספר לו אודות ה"חדשות" שקרא בעיתון. והיות ש"על פי שנים עדים יקום דבר" - אינו מסתפק במה ששומע מאדם אחד, אלא הוא מבקש ממשהו נוסף שיספר לו גם הוא את ה"חדשות", כי יתכן שהראשון החסיר פרטים.

ההבדל בין תמים בתו"ת לבין בחור בישיבה אחרת

כאשר הגיע ר' זושא ווילמובסקי ע"ה לארץ ישראל התלבט היכן ללמוד. הוא פנה לר' משה דובינסקי ע"ה, ושאלו אם ללמוד בתומכי תמימים או בישיבה אחרת, לא חסידית. ענה לו ר' משה: בישיבה שאינה חסידית, תמצא את רוב רובם של התלמידים שוקדים בתורה יומם ולילה ומיעוטם - עוסקים בכל מיני ענייני עולם הזה. ברם הרוב - מקנא במיעוט... בתומכי תמימים, אולי תמצא אחוז קטן יותר של כאלו שלומדים תורה ללא הפסקה, ביום ובלילה, ואולי יש קצת יותר מאלו העסוקים בעולם הזה, אך שם מקנאים הולכי הבטל בלמדנים. לכן - לך לתומכי תמימים!

- הלואי ש"מנהג" זה לא יתקבל אצל אלו שיש להם שיעורים קבועים בתורה, ובפרט אצל אלו שאצלם הקביעות היא **בנפש** כו', ועאכו"כ בנוגע לתלמידי הישיבות...

(משיחת ש"פ לך לך תשמ"ב)

❧ והרי פס"ד מפורש הוא בשו"ע האיסור לקרות בדברים האסורים!?

במענה על מכתבו מג' אד"ר, בו כותב אודות עיתונים החילונים ואותם הגרועים עוד יותר שנדפסים בהם לא רק ענינים החילונים גרידא אלא גם ענינים האסורים ואיך שיש להזהר מזה, והנה המפורסמות אינן צריכות ראי'. והרי פס"ד מפורש הוא בשו"ע האיסור לקרות בדברים האסורים...

(ממכתב י"ב אד"ר תשי"ז)

❧ מתנגד של היום הוא אחד שקורא עיתון לפני התפילה

"היינט איז נישטא קיין מתנגדים. א מתנגד איז דער וואס ליענט א "פייפער" יעדן טאג פאר'ן דאוונען..."

(מיחידות לא' השלוחים באחד משנות הכפ"ם)

מה קורה וכשקוראים עיתון קודם השינה?

פעם ציוה הרבי לאחד החסידים לקרב פלוני שהי' נכנס ויוצא אצל הרבי. באחד הימים סיפר החסיד לרבי כי הוא מוטרד מהמושפע הזה, כיוון שאומר לפעמים דברים שהם בגדר כפירה. אמר לו הרבי: "אני מכיר אותך, הוא סתם מדבר. ומסתמא קורא עיתון קודם השינה, וכשקוראים עיתון קודם השינה, אז למחרת מדברים דיבורים שכאלה..."

❧ הכח של היהדי לעזור במלחמה היא ע"י הוספה בתורה ובגמ"ח ולא ע"י קריאת עיתון

בשעת ס'איז דא א בלבול בעולם און מלכיות מתגרות אלו באלו, קען א איד זיכער אויפטאן אין דעם (ניט דורך לייצענען די "פייפערס" בכדי וויסן וואס עס טוט זיך אין וועלט, וואס זיין ידיעה בזה איז סיי-ווי גארניט משנה, נאד די וועג איז - ניט פטר'נדיק צייט ללא כל תועלת כלל אויף ידיעת הפרטים, ואפילו - דעם כלליות המצב) - דורך מוסיף זיין בתפלה בתורה ובגמ"ח...

(משיחת י"ט-כ"ף כסלו תשד"מ)

❧ לבושים ❧

❧ ללבוש ימין ע"ג שמאל - דלא כמנהג המדינה!

עס איז דא א תשובה פון צ"צ וואס דארטן שטעלט ער זיך אויף דעם ענין פון "כל פינה שאתה פונה" דארף דאס זיין דרך ימין. . דאס איז אויך דער דיוק וואס עס איז דא בהנוגע צו טראגן לבושים עס זאל זיין ימין על השמאל, ניט ווי מנהג המדינה פארקערט.

(משיחת י"ב תמוז תשכ"ג)

❧ הכפתור צ"ל בצד שמאל, והחור בצד ימין

"כפתור" ענינו לחבר את שני חלקי הבגד. בזמנים קודמים, כאשר הי' מחסור בבד וכיו"ב, היו ה"קפוטות" עשויות באופן כזה שלולי החיבור ע"י ה"כפתורים" לא היתה אפשרות ללבוש את ה"קפוטה". ולכן, כאשר היו עומדים להתפלל - היו צריכים לרכוס את הכפתורים, משום "הכון לקראת ה' אלקיך". .

והנה, השימוש בכפתור הוא - עי"ז שתופרים את הכפתור בצדו השמאלי של הבגד, ובצדו הימני עושים "חור", ועי"ז מחברים את צד השמאל עם צד הימין,

באופן שצד ימין הוא על צד שמאל, היינו, שמחברים את הענינים דצד השמאל שגם הם יהיו קשורים עם צד הימין - צד הקדושה. וכדי שיוכל להיות חיבור זה - יש צורך לעשות "חור" בצד ימין כו', ככל הפירושים שבזה.

(משיחת ש"פ אמור תשד"מ)

❧ בזה מתבטא שאכן "אמעריקא איז ניט אנדערש"!

מצד תורה און אידן איז אויך ניט שייכות קיין שינוי אין זמן, ובמילא איז ניט שייך קיין שינוי במקום, ווארום זמן ומקום זיינען דאך פארבונדן, ובמילא איז אין יעדער מקום און אין יעדער זמן די זעלבע תורה, און מ'קען ניט זאגן אז "אמעריקא איז אנדערש".

ולפועל זעט מען ווי דער ענין איז מקויים געווארן. מ'זעט אז מ'גייט אין "סטריט" בכיסוי-ראש, און דער עיקר - וואס מען גייט מיט די ציצית אין דרויסן, וואס אפילו אמאל מעבר לים איז דאס ניט געווען. . וואס דאס איז איינע פון די נימוסי ארה"ב - דער ענין הפרסום, ווי מ'רופט דאס דא "פאבליסיטי", מאכט מען א פרסום פון ציצית און מ'שעמט זיך ניט דערמיט. אז וויבאלד עם שטייט "וראיתם אותו וזכרתם" - איז עס בא אים אלעמאל אזוי.

(משיחת יום שמח"ת תש"ל)

❧ בחורים כאלו הם בכלל "בעלי בתים"

פאראן ישיבה בחורים וואס מצד "עקמומית שבלב" שלאפן זיי ניט אין "דארמיטארי" נאר זיי צאלן פאר אן אייגענעם צימער, זיי גייען אליין צום

"די העמדל - מילא, אבער אן א דזשאקעט?...!"

פעם יצא אחד התמימים לרחוב ללא חליפה ולבוש בחולצה מוורה לקנות דבר-מה, ובהפתעה עבר שם הרבי, הרבי עצר ואמר לו (התוכן): "די העמדל - מילא, אבער אן א דזשאקעט?...!".

שניידער אויף אכטונג געבן וואס פאר א פינטעלעך עס זאל זיין אין דער סחורה, צי קיילעכדיגע צי פיר-קאנטיקע, זיי גיבן אכטונג אז די פארב פון "טאיי" זאל זיין מתאים מיטן פארב פון די זאקן וכו' - זיינען זיי אויך בכלל בעלי בתים . . . וויילע זיי האבן מורא אז בהעדר הנ"ל וועלן זיי פוגם זיין בהנהגות העולם.

(משיחת ב' דחג השבועות תש"כ)

❧ קשה ביותר ליפטר מקליפה זו...

. . . ווי ער זאגט אין לקו"ת אז דאס איז א קליפה פון וועלכע ס'איז שווער פטור-צו-ווערן; מערער ווי פון א קליפה וואס איז פארבונדן מיט אכילה ושת' - איז שווערער פטור-צו-ווערן פון א קליפה וואס איז פארבונדן מיט לבושים.

(משיחת י"ב תמוז תשכ"ג)

❧ צניעות ❧

❧ הלבושים צריכים לכסות, ולא להיות מזכוכית...

מען זעט דאך אויך בפועל, אז בנוגע צו לבושים, איז ווען קומט-אן אמשווערסטן פועל'ן בא זיך אז די לבושים זאלן זיין ארוכים, ולפחות זיי זאלן צודעקן די חלקי הגוף וואס ע"פ שו"ע דארפן זיי זיין מכוסים -

איז בשעת ס'איז א גרויסער פראסט אויפן גאס דארף מען זיך שטארק וועגן דערויף ניט דינגען מיט "יושבי קרנות"! בשעת אבער עס קומט צו "תקופת תמוז" - אט-דעמולט הויבט זיך אן די בהלה, אז עס דארף זיין "נכסיו של הקב"ה", זה הגוף, זאל זיין בגלוי, און די לבושים זאלן זיין בצמצום הכי גדול!

ביז וואנענט אז יעדער ענין איז מען דאך תולה אין ענינים פון תורה - הויבט זיך אן, אז דער ענין פון לבושים איז, ערשטנ'ס, איז דאס א זאך וואס קען אריינטרייבן אין אן ענין פון תאוות הכבוד והלבושים...

עס האט זיך שוין אנגעהויבן די צייט ווען מ'דארף באווארענען בעיקר ובעיקר דעם ענין הצניעות, און נאכמערער - דער ענין הצניעות בנוגע צו די לבושים, סיי בנוגע צו די אורדך הלבושים, סיי בנוגע אז זיי זאלן זיין ניט געמאכט געווארן פון גלאז, אדער א פאפיר אדער אן ענין וואס איז בדוגמא פון גלאז - נאר עס זאל זיין א לבוש, וואס א לבוש דארף זיין מכסה ומסתיר ומעלים...

כאמור לעיל, איז דאס נוגע סיי בנוגע לאנשים און סיי בנוגע לנשים, ווארום די דיני הצניעות און די בגדים ארוכים וכו' שטייט דאך סיי ביי נשים און סיי ביי אנשים.

(משיחת י"ב תמוז תשכ"ג)

ענין הצניעות שייך גם אצל אנשים!

דער ענין פון צניעות, איז - שלא כדעת הטועים אז דאס איז נאר בא נשים, וואס "כל כבודה בת מלך פנימה", אבער צו מאנסביל האט עס קיין שייכות ניט, נאר - דער ענין איז דא אויך בא מאנסביל, ווי דער דין איז אין שו"ע, אז אויך ביי אנשים איז דא דער ענין הצניעות.

וואס דאס איז במיוחד נוגע צו באווארענען בימות הקיץ. ווארום בשעת עס קומט צו זמן הקיץ, און איינער פון "שפיץ חב"ד" פארט (אויך) צו א "באנגאלא קאלאני" - טוט ער זיך דארטן אן נאר מיט מכנסים "ממתנים ועד ירכים" און מער גארניט! פונקט ווי עס שטייט בא די כהנים.

ווי עס זעט אויס (וואס דאס איז אויך א לימוד זכות אויף אים) - ווייס ער ניט פון דעם דין אין שו"ע אז אויך ביי אנשים איז דא דער ענין הצניעות.

און דערצו טענה'עט ער: אזוי זיינען די כהנים געגאנגען אנגעטאן, מכנסים "ממתנים ועד ירכים", און דאס שטייט אין תורה - וויל ער אויך אזוי גיין אנגעטאן!

כהנים אבער, האבן געטראגן צו די מכנסים נאך לבושים, דער מעיל וכו', וואס די אנדערע לבושים האבן צוגעדעקט כל חלקי הגוף - משא"כ ער טראגט נאר די מכנסים "ממתנים ועד ירכים", למטה פון די "ירכים" - גארניט, און למעלה פון די "מתנים" - גארניט. ונוסף לזה - די כהנים האבן זיך דערמיט ניט בארימט, ער אבער גייט און בארימט זיך דערמיט!

וואס צו מיר איז דערגאנגען א "פיקטשער" פון איינעם וואס גייט אזוי אנגעטאן. דלכאורה, אז דו גייסט אזוי - וואס דארפסטו אבער אז מ'זאל פון דיר נעמען א "פיקטשער" ווי דו שטייסט אין דעם מעמד ומצב, און אזוי זאלסטו בלייבן לזכרון עולם - אז דיינע אייניקלעך זאלן קענען זעהן ווי דו ביסט אנגעטאן מיט מכנסיים "ממתנים ועד ירכים"?!...

צניעות איז דא אויך ביי אנשים. וואס עס זיינען דא די הלכות ווי מ'דארף זיך פירן באופן של צניעות, נאר מגלה טפח וטפחיים, און ווי מ'דארף זיך פירן לפני ולאחרי זה. און דא איז געווען א סאך מער דערפון, ווארום קומת אדם איז דאך ג' אמות בערך, און "ממתנים ועד ירכים" איז א קארגע אמה - קומט אויס אז דא איז געווען בגלוי צוויי אמות!

וואס אויפן "פיקטשער" איז געווען קענטיג, אז ניט מ'האט עס אים אזוי אראפגעכאפט, נאד ער האט געוואוסט דערפון, און ער קוקט אויס אז ער האט הנאה דערפון - אז ס'איז געווען ברצון. ווי מ'זאגט "על חטא שחטאנו לפניך ברצון", און ניט נאר ברצון - נאר מיט תענוג!

(משיחת ש"פ תרומה תשמ"א)

העצה לזכרון

פעם התלונן אחד בפני הרבי על זה שכח הזיכרון שלו אינו עובד כמו שצריך ולכן הוא שוכח הרבה. בין השאר ענה לו הרבי שיתנהג בצניעות.

❧ דין לבישת בגדים

(א) מדת הצניעות שיבח הכתוב במקומות רבות וחכמים צוו בה לכל אדם להיות צנוע בכל אורחותיו ולא להתנהג בפריצות אפילו שלא בפני הבריות אלא בינו לבין עצמו כמו שיתבאר בהלכות צניעות ואפילו כשהוא יחידי בלילה ובחדרי חדרים צריך לנהוג בצניעות ובושת לפני הקב"ה אשר מלא כל הארץ כבודו וכחשכה כאורה לפניו יתברך ולכן לא יגלה את בשרו ואפילו מעט כל מה שדרכו להיות מכוסה בבגדים לעולם ואפילו כשישן על מטתו בלילה יכסה כל בשרו בסדין ואפילו כשנכנס לבית הכסא לעשות צרכיו שצריך לגלות בשרו לא יגלה רק כמה שצריך לבד ולא יותר על הצורך אפילו מעט כמו שיתבאר.

(ב) וכן כשפושט מלבושיו וחלוקו לישן על מטתו ערום יזהר לכסות בשרו מעט מעט בסדין תחת חלוקו בטרם יפשיטנו ממקום זה בבשרו בענין שכשיפשיטנו ממקום זה יהיה מקום זה כבר מכוסה בסדין ולא יהיה מגולה אפילו מעט מבשרו שלא לצורך אפילו רגע א' (וכן מי שאינו ישן ערום רק שפושט האנפלאות מעל רגליו יכסה רגליו תחילה בסדין ויפשיטן תחת הסדין)

וכן כשיקום משינתו ילבש חלוקו מעט מעט תחת הסדין בעודו שוכב בענין שלא יהיה מעט מבשרו מגולה אפילו רגע אחד שלא לצורך (וכן באנפלאות שלנו ילבש מעט מעט תחת הסדין שלא לגלות רגליו שדרכן להיות מכוסות לעולם במדינות אלו שאין הולכין יחף לעולם אפילו בקיץ)

וכן יזהר כשמחליף חלוקו (או אנפלאותיו) באמצע היום או הלילה אלא אם כן הוא בבית המרחץ שדרכן של בני אדם לילך שם ערומים ואי אפשר בענין אחר ואין בזה משום פריצות וכן כשרוחץ בנהר (רק שיש לו לפשוט וללבוש סמוך לנהר כל מה שאפשר בכדי שלא לילך בגילוי הגוף שלא לצורך) ואפילו ערותו א"צ לכסות בירידתו לנהר ולא עוד אלא שהמכסה נראה שהוא בוש בדבר וכאילו כופר בבריתו של אברהם אבינו אך בעלייתו שפניו כלפי העם ישחה או

ישים ידו כנגד ערותו לכסותה ובלבד שלא יגע בה כמו שיתבאר וכן כשרוחץ במרחץ עם בני אדם ואם אפשר לו לכסותה מעיניהם בבגד מה טוב.

(שו"ע אדמוה"ז או"ח מהדורה בתרא)

❧ קריאת שמע ושינה ❧

❧ כאשר ילך לישון כדבעי - תהי' השינה גם כן כדבעי!

אפילו בשעת השינה, וואס יעמולט איז גאר ניטא קיין חיות בגילוי, און מען איז אזוי ווי א בהמה - אויך אין דעם דארף זיין עבודה. ווארום עס שטייט דאך "אדם מועד לעולם בין ער ובין ישן", היינט וויבאלד אז בשעת השינה איז ער אזוי ווי א בהמה און ניט קיין בעה"ב אויף זיך, פארוואס איד ער א "מועד"?

נאר דער ענין איז, אז אויב ער וועט זיך לייגן שלאפן ווי מען דארף, וועט זיין אויך בשעת השינה כדבעי.

בשעת ער וועט ליינען קשעהמ"ט און מתבונן זיין זיך בכל מחשבותיו דבוריו ומעשיו שבמשך היום, און זיין ממארי דחושבנא - וועט ער זיין במרירות ולב נשבר פון דעם, וואס דאס איז "זבחי אלקים - רוח נשברה", יעמולט איז ניט נאר וואס בשעת השינה וועט ניט זיין קיין ענינים הלא-טובים, נאר אדרבה: עס וועט נאך זיין אן עילוי. מער ווי בשעת ער איז "ער".

עס שטייט דאך אז בשעת השינה איז די נשמה עולה למעלה ושואבת לה חיים מלעילא, ד.ה. פון אזא ארט וואס בשעת ער איז "ער" קען ער ניט נעמען פון דארטן, וויילע בשעת ער איז "ער" איז פאראן די הגבלות הגוף, און בשעת השינה גייען אראפ די הגבלות - קאן ער יעמולט מקבל זיין חיות פון א העכערן ארט. איז פאראן אזוינע וואס בא זיי איז דאס בגילוי, נאר אפילו די וואס בא זיי איז דאס ניט בגילוי, איז אויב אבער עס איז פאראן די הכנה פון קשעהמ"ט כדבעי - איז הגם ער פילט עס ניט, אבער דער ענין טוט זיך אפ.

(משיחת ליל שמח"ת תשט"ו)

❧ נקודת הסיום של היום - "בידך אפקיד רוחי"

בשעת עס קומט צום ענדע פון טאג, איידער ער ווערט אנטשלאפן. מאכט ער דעם סך הכל פון דעם גאנצן טאג, ווי דאס איז פארבונדן מיט אים, און נעמט די פנימיות און חיות, "רוחי", און גיט עס אלס איין נקודה - איין פקודה צום אויבערשטן, וואס קומט צום אויסדרוק אין איין איינציקער נקודה - בידך אפקיד רוחי, אז זיין גאנצער טאג, מיט אלץ וואס ער האט אויפגעטאן במשך דעם טאג, מאכט ער דערפון א פקדון און גיט עס אפ דעם אויבערשטן.

(ממכתב כ"ה אלול תשמ"ז)

❧ צריך לילך לישון באופן שמשיח ימצאהו במצב המתאים

בנוגע למעשה בפועל - דארף א איד וויסן, אז אזוי ווי ער איז "מאמין באמונה שלימה (און אמונה פשוטה) בביאת המשיח", ביז אין אן אופן פון "אחכה לו בכל יום שיבוא" - איז בשעת ער לייגט זיך שלאפן היינט ביינאכט, דארף ער זיך לייגן אין אן אופן אז בשעת ער וועט זיך אויפכאפן אינדערפרי און וועט זעהן אז משיח (איז ניט נאר "עומד אחר כתלנו", נאר ער) שטייט ביי אים אין צימער. וועט אים משיח געפינען אין א מעמד ומצב וואס איז מתאים צו קבלת פני משיח צדקנו!

(משיחת אור לי"ג ניסן תשמ"א)

❧ "חשבון צדק" גם בליל שבת

גם בליל שבת צריך להיות הענין ד"חשבון צדק" (באופן השייך ומותר בשבת), ובמכ"ש וק"ו: אם בכל לילה ולילה צריך להיות "חשבון צדק" כדי שהפקדון, "בידך אפקיד רוחי", יהי' פקדון טהור - בליל שבת, עאכו"כ.

(משיחת ש"פ בהר תשמ"ו)

❧ קריאת שיחות במטה לפני השינה

(לאחד ששאל אודות לימוד (קריאת) שיחות במטה לפני השינה. באם אין זה מתאים או להמשיך בזה:)
ימשיכו בזה כמו ע"ע.

(ממענה משנת תש"ל(?))

❧ תמונת הרבי ע"י המיטה

במש"כ ע"ד הפחד בלילות: יבדוק התפילין והמזוזות, ידקדק יותר בקשעהמ"ט ועל מטתו יחזור בע"פ או במח' לחוד איזה שורות מתניא, ילמוד איזה פעמים שער הבטחון בס' חוה"ל, ויסיח דעתו מהפחד, היינו אפילו לא להלחם בו. ובודאי יש אצלו תמונת כ"ק מו"ח אדמו"ר בפורמט כיס.

(ממכתב ט"ו סיון תשט"ו)

בכל מחיר חייבים לקרוא קשעהמ"ט

אחד החסידים שאל את אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע: מה לעשות כשמתחילים לקרוא קשעהמ"ט במצב של עייפות גדולה, עד שנרדמים תוך כדי אמירה? ענה לו הרבי: "יש לנוח לפני קריאת שמע במשך שעה או שתיים, ואחר כך לקום ולקרוא קריאת שמע שעל המטה".

שאל החסיד: "ומה לעשות באם כשילכו לנוח ישארו לישון עד אור הבוקר?" השיב לו הרבי: "אזי יקראו קריאת שמע שעל המטה השכם בבוקר, אבל מה שברור הוא, שחייבים לקרוא קריאת שמע שעל המטה. אחרת – כל היום לא הולך כמו שצריך".

(ר' מענדל ע' 180)

❧ כשקוראים קשעהמ"ט השינה היא אחרת

התחלת העבודה היא קריאת שמע שעל המטה. כשקוראים שמע שעל המטה השינה היא אחרת, וכשקמים מהשינה אומרים מודה אני לפניך, מתבוננים מי הוא "לפניך", וזה מהווה התחלה טובה לענין של עבודה.

בעבודה הרוחנית הרי כשלא קוראים כראוי קריאת שמע שעל המטה, מתהלכים כל היום כמו נרדם. ישנה מחלה ר"ל שמתהלכים בתוך השינה, מדברים בתוך השינה, הכול נעשה בתוך השינה, כך גם כאן מתפללים, מניחים תפילין, אבל מתוך שינה. כבר הגיע הזמן להתעורר.

(לקו"ד בלה"ק חג'ד-ד' ע' 725)

❧ לעיין במה העביר את הזמן במשך היום

... לכל הפחות להתחיל מקריאת שמע שעהמ"ט היינו לעיין בכל המחשבות ודבורים שהיו ביום ובמה העביר את הזמן, האם מתאים שימשיך להיות כך ושככה יעבור הזמן, הלא בזה ודאי אפשר להעמיק ולימצא שלכה"פ לא טוב שימשיך להיות כמו שהי' עד עכשיו, ולהעמיק בזה באמת ממש, והסימן והבחינה לזה אם זה באמת, צריך לטעום בזה טעם מרירות גם בכיות בפועל ממש, לעצמו יורדים כל הטקסים, ואח"כ יישן וממילא תהי' השינה באופן אחר.

(ת"ח מסה"ש תורת שלום ע' 6)

מים ל'נעגל וואסער'

כל לילה הי' המשב"ק מכין שתי ספלים ל'נעגל וואסער' ליד מטתו של הרבי. לילה אחד המשב"ק הי' קצת תרוד ושכח להכין את הספלים כרגיל, ונזכר על זה ברגע שהרבי נכנס לחדר השינה, הוא רץ מיד לחדר השירותים שעל יד חדרו של הרבי ורצה למלות את הספלים, הרבי אבל ראה את זה ועצר את המשב"ק באומרו: "די וואסער דארף מ'נעמען פון דרויסן, נעם פון קיך, גיט פון 'בעטרום'".

❧ סיפורי חסידים ❧

❧ ע"י "שימושה" פועלים שהתורה והמצוות יהיו בחיות וברגש

"גדולה שימושה יותר מלימודה". שני דברים בתורה: א. לימודה. ב. שימושה. מעלת התורה גדולה מאה חסרות לנו המילים הנכונות לבטא בהן בבהירות את הגדלות של לימוד תורה, אך, אחרי כל זה גדלות לימוד התורה - הנה שימושה, סיפורי התורה וסיפורי לומדי התורה, צדיקים וגאונים, גדולה יותר.

. . יהודי של לימודה, יכול להיות למדן, ירא שמים ובעל מידות טובות, הוא קם בבוקר בהשכמה והולך מיד לבית הכנסת להתפלל בציבור, לומד שיעור הלכה, משתתף בשיעורי הלימודים ועוסק בהחזקת תורה ובטובת הרבים, אך כל זה הוא מת, בלי נשמה.

יהודי של שימושה, יכול להיות שאין הוא למדן כזה, אך כל מה שהוא עושה, הוא בחיות, בתענוג. הוא עצמו חי, וכי מה שהוא עושה הרי זה בחיות וברגש.

(ספה"ש ה'תש"א, שיחת ב' ניסן. אות ג')

❧ "שימושה" של תורה היא התוועדות חסידותית

אמיתית שימושה של תורה היא התוועדות חסידותית, כי בהתוועדות זו כשהיא כפי שנהגו זקני החסידים בכל דור מספרים סיפורי צדיקים וחסידים עם מוסר ההשכל שבהם ומבארים ומסבירים מה שצריכים ללמוד מהם, ומתעוררים בהתעוררות המתאימה לתוכן הסיפורים ובמדה ידועה זה בא אל הפועל בסור מרע ועשה טוב. ומהאי טעמא חיבבו הוד כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים נשיא חב"ד והצדיקים המפורסמים נשיאי החסידות הכללית זצוקללה"ה זי"ע, את התוועדות החסידים וסיפורי מעשיות.

❧ גם הצחות של התוועדות חסידי הם מלאים תוכן רב

תועלת בלתי משוערת הנני רואה שכל סיפור וסיפור חסידותי גם הפשוט והרגיל מביא תועלת מרובה, ומה גם זכרון מהתוועדות זקני החסידים, דבריהם ופתגמיהם, גם העקיצות - שטעך-ווערטלעך - והצחות - גלייך-ווערטלעך - מלאים תוכן רב.

(אג"ק אדמו"ר מוהריי"צ ח"ה עמ' קטו)

❧ סיפורי חסידים מחזק את העבודת ה'

חז"ל אמרו דהכל צריכים חיזוק, אשר כן הוא גם בעבודת ה', דבין עובדי ה' במוחם ובין עובדי ה' בלבם צריכים חיזוק, והחיזוק בעבודת התפלה הוא התוועדות חסידותי בספורי צדיקים וחזרת פתגמיהם, ספורי החסידים נסיונותיהם בארחות חייהם, מגנינתם, ריקודיהם ועליצותם, והעולה על כולנה טבילת טהרה.

(אג"ק אדמו"ר מוהריי"צ ח"ו עמ' שלב)

"איך קראו לחתן השלישי של ר' אלעזר ראובן הנפח מדומברומיסל?"

פעם נדחפו שני בחורים ב-770 כיון שרצו להתקרב לרבי. כשתקרב פנה אליהם הרבי ושאל: "קראתם את ספר הזכרונות?" כאשר השיבו בחיוב, המשיך הרבי לשאול: "איך קראו לחתן השלישי של ר' אלעזר ראובן הנפח מדומברומיסל?" והבחורים לא ידעו. אמר להם הרבי "אז מה אתם נדחפים?" (כלומר מה אתם מנסים להתקרב אלי, הרי אפילו את ספר הזכרונות אינכם יודעים...).

❧ ה"יציאת מצרים" של חסידות היא סיפורי חסידים

אין יציאת מצרים איז דא א מצוה פון לספר ביציאת מצרים, מי בעדארף דערציילען די נסים ונפלאות וואס דער אויבערשטער ברוך הוא האט געטאן מיט אידען אין יציאת מצרים, מיט ידיעה אליין וואס מי ווייס אז עס איז געווען און עס איז פאראן בכל דור ודור יציאת מצרים איז מען ניט יוצא די מצוה פון סיפור יציאת מצרים, נאר מי מוז דערציילען יציאת מצרים בדיבור דוקא.

און אזוי איז אויך אין דעם יציאת מצרים פון חסידות, ס'איז פאראן די מצוה פון סיפור יציאת מצרים בדיבור, דערציילען די חסידות'ע סיפורים, און דערהערען דעם סיפור וואס מי דערציילט אין א פנימי' דפנימי', מי בעדארף וויסען אז יעדער סיפור איז א הוראה בחיים ווי מי בעדארף זיך פיהרען בפועל ממש, במילא בעדארף יעדער סיפור בריינגען א מידה טובה און א חיות-פנימי אין א הידור מצוה און דערהערען דעם דרכיה דרכי נועם פון תורת החסידות.

(אג"ק אדמו"ר מוהריי"צ ח"ד עמ' תפט)

חסר לחלוחית אצל הבחורים

כ"ק אד"ש: ר' אבא חסר לחלוחית אצל הבחורים.

השואל: מה הפי' לחלוחית?

כ"ק אד"ש: צריך לספר סיפורים מחסידים שהיו יהודים חסידיים (חסידישע אידן), וכוונתי דוקא מחסידים לא מרביים, שכן כאשר מספרים אודות רבי נהי' קס"ד שזהו ריחוק באין ערוך וכו' מה שאין כן כשמספרים מחסידים לומדים מכך וכו'.

(מיחידות הרה"ח ר' אבא פליסקין תשכ"ג - ?)

❧ סיפור אמיתי מעמידו על האמת, וסיפור שאינו אמיתי עושה אותו לחיצון ולשקרן

מספר סיפור זקוק להכנה גדולה יותר מאשר לומד מאמר עמוק ביותר ומי ששומע סיפור - גם המקבל הטוב ביותר מהמשפיע הקל ביותר זקוק להכנה גדולה יותר מאשר לשמוע מאמר עמוק ביותר.

כשמספרים סיפור אמיתי הרי זה מעמידו על האמת ומעמידו על השלום, כשמספרים סיפור שאינו אמיתי - זה עושה אותו לחיצון ולשקרן. על המספר סיפור לספרו עם כל הסובב את הסיפור, כך שלמאזין ידמה שהוא חי שם.

הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק הסביר איך לחבב סיפור.

(ספה"ש ה'תש"ד, שיחת ש"פ נשא בסעודה, סעיף ו')

❧ ניגונים ❧

❧ הניגון מראה לאדם באיזה מצב הוא נמצא ובאיזה מצב הוא צריך ויכול להיות

א ניגון ווייזט אים וואו ער איז, ווי ער דארף זיין און וואו ער קען זיין. וואס דאס איז ע"י התגלות העצם - עצם הנשמה. ניגון איז א פתח ושער וואס עי"ז קען מען צוקומען צו דעם וואו מ'דארף זיין. נגינה מיינט מען ניט נאר זינגען, נאר מען מיינט "אויסזיגען זיך", וואס די התגלות העצם זינגט זיך אויס אין א ניגון.

אין נגינה איז פאראן ניגונים של שמחה און ניגונים של מרירות. וואס די ביידע, שמחה און מרירות, האבען זייערע זמנים ידועים וקבועים, יעדע אין זיין צייט נאר בכלל איז דער ענין פון נגינה - התגלות העצם.

(סה"ש תש"ו עמ' 52)

אותיות הנפש וגילוייה

נגינה היא שפת הנפש. במאמר וידעת תרנ"ז, מבואר ההפרש בין מחשבה לדיבור. אותיות המחשבה הם גילוי לעצמו והעלם לגבי הזולת, ואותיות הדיבור הם העלם לגבי עצמו וגילוי אל הזולת. כל זה בענין מחשבה ודיבור, אבל נגינה - זהו אותיות הנפש וגילוייה.

(סה"ש תרצ"ז עמ' 221)

קולמוס הנפש

הלשון הוא קולמוס הלב והשיר הוא קולמוס הנפש. כששומעים ניגון ניתן להבחין אם הוא ניגון "ממולא" או ניגון "ריק".

(סה"ש תש"ב עמ' 122)

בעל הניגון עומד לנגדו

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן עשרת הניגונים של אדמו"ר הזקן (מלבד ניגון הד' בבות), ואח"כ הניגון "ניע זשוריצי כלאפצי", ואח"כ ניגון הד' בבות, וקודם שניגנוהו אמר]:

בנוגע לאמירת דברי תורה של אדמו"ר הזקן, שעל זה איתא בירושלמי "כל האומר שמועה מפי אומרה יהא רואה בעל השמועה כאילו הוא עומד כנגדו", הרי זה רק "כאילו", בכ"ף הדמיון בלבד; ובענין זה גדלה מעלת הניגון - שע"ז נעשה הענין ד"עומד כנגדו" ללא כ"ף הדמיון. וכפי שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר שפעם צוה הצמח-צדק לנגן ניגון של אדמו"ר הזקן, באמרו שע"י ניגון נעשה הענין ד"עומד כנגדו" ללא כ"ף הדמיון, וסיים כ"ק מו"ח אדמו"ר: וכל א' מהמסובים הביט מסביבו לראות ש"עומד כנגדו"...

(י"ט כסלו תשי"ג)

✎ יש "נארישע ניגונים" ויש "פנימיות'דיגע ניגונים"

עס זיינען דא פערשידענע ניגונים, פאראן נארישע ניגונים, עד"מ ער קלאפט מיט די פיס און פאטשט מיט די הענט, אבער עס איז גאר ניט, ס'איז אהן א תוך, און עס איז פאראן פנימיות'דיגע ניגונים, ע"ד ר"מ מנגן בכל מיני ניגונא.

(סה"ש תש"ט עמ' 278)

להבין מה עומד מאחורי המילים והמנגינה...

סיפר אחד המשפיעים: לפני שנים פתח יהודי אחד מסעדה סינית כשרה. העסק הלך מציון עד אשר ביום בהיר אחד, להפתעת כל הציבור, פשטו שוטרים על המקום, חקרו את כל המנהלים, העובדים וכו'. מה קרה? התברר כי משרד פרסומות מסויימת הכינו מודעת פירסום על מסעדה זו. ובכדי להוסיף מראה אוטנטי הם הוסיפו אותיות סינית שגורו מעיתון סיני. לאחר מכן התברר שקטעי עיתונות אלו נלקחו מעתון קאמוניסטי, שתוכנה הייתה בגנות ארצות הברית וכדומה - מעשה תמים של בעלי חברת פרסומת כמעט והביאה לסגירתה של מסעדה המצליחה...

סיים המשפיע את סיפורו: מדוע אכן קרתה להם טעות כזו איומה?? התשובה פשוטה: הם פשוט לא ידעו לקרוא את הכתב, ולכן לא ידעו מה מסתתר מאחורי האותיות המשובות האלו.

כך גם לגבי ניגון. אנשים כערכנו לא יודעים מה עומד מאחורי הניגון, מהי שפת הניגון. ואל אחת כמה וכמה שלא יודעים מהי נשמתו. איזה תכנים נפשיים הוטמנו בתנועותיו.

צריך לדעת לקרוא ולהבין את שפת הניגון, להבין במה שעומד מאחורי המילים התמימות והמנגינה המרגשת.

❧ "מדארף וויסן פון וואנעט עס קומט"

באחת ההתוועדויות אצל הרבי, ביקש הרבי מאחד האורחים מאה"ק, בעל-מנגן ידוע, לנגן ניגון. אותו אחד ניגן עתיק המושר בקהילות רבות בישראל שמלותיו מספרות על דביקותם של ישראל בשכינה, וגם מנגינתן היתה של דביקות. אולם להפתעת הקהל, הפסיק הרבי את הבעל מנגן, ואמר: "מדארף וויסן פון וואנעט עס קומט"... וכמובן, מיני אז לא שרו אותו יותר אצל הרבי.

(מפי חסידים - 'התמים' כז אדר-ניסן ה'תשס"ד)

❧ כוחו של ניגון

רבינו הזקן אמר: בכוחו של ניגון לחלץ את האדם אף מן הבוץ העמוק ביותר.

(סה"ש תש"ו עמ' 47)

❧ מבצעים ❧

❧ "מלחמת בית דוד" בימינו היינו ע"י הפצת המעיינות חוצה

הסוג ד"אשר חרפו עקבות משיחך" אינם "אויביך ה'" - אדרבה, הם יהודים לומדי תורה ומקיימי מצוות, אלא שאינם יכולים לסבול שיהודי אומר "אט-אט קומט משיח", מכיון ששומעים כבר את פעמי "עקבות משיחך"!

זוהי איפוא "מלחמת בית דוד" בימינו אלו - לבטל את הענין ד"אשר חרפו עקבות משיחך", וזאת - ע"י הפצת המעיינות חוצה, היינו, שיוצא מד' אמות שלו, אפילו כאשר ד' אמותיו הם ב"לויבאוויטש"... והולך למקום ה"חוצה", שם נמצאים אלו "אשר חרפו עקבות משיחך", ושם מפיץ את מעיינות החסידות !

ופשיטא, שכל זה צריך להעשות בדרכי נועם ובדרכי שלום, אבל - באופן של מלחמה, היינו, שהולך בתוקף, וללא כל פחד, ועד שאינו חושב ומהרהר כלל

אודות סכנת המלחמה, כדי שלא יבוא לעבור על הציווי ד"אל ירך לבבכם גו'", וביחד עם זה - כאמור - בדרכי נועם ובדרכי שלום, ואז מצליח לפעול באופן המתאים . . .

(משיחת כ"ף מר-חשון תשמ"ה)

✧ הפצת המעיינות צ"ל מתוך הרגש דחיות דוקא

כאשר התלמיד יוצא להתעסק בהפצת המעיינות חוצה, הרי אע"פ שפעולה זו באה אצלו ע"י ענין של מסירות נפש, אעפ"כ, בנוגע לפעולה עם הזולת אין ניכר אצלו כלל שזהו ענין הכרוך עם מס"נ, היינו שעושה זאת מתוך הכרח כו', אלא הוא מתעסק בזה 'מתוך חיות כו'.

ואע"פ שהוא תלמיד ישיבה, וענינו רק לקבל ולציית להוראות של הראש ישיבה, המשפיע והמשגיח (ובפרט ע"פ המבואר בשיחה הידועה אודות אור המשפיע ואור המקבל), וא"כ, למאי נפק"מ (לכאורה) אם פעולתו בהפצת המעיינות חוצה היא מתוך הרגש וחיות כו', - העיקר הוא שמציית ומתנהג **בפועל** ע"פ ההוראות שמקבל מהנהלת הישיבה!?

הנה הביאור בזה - שבאם מתעסק בהפצת המעיינות חוצה ללא כל חיות כו', הנה כאשר אותו יהודי שמנסה להשפיע עליו רואה שהוא מדבר עמו מתוך כפי' והכרח, או שעושה זאת בקרירות, "קאלט בלוטיק" עכ"פ, או באופן ד"מים פושרים", ללא הרגש וחיות כו' - הרי בודאי לא יצליח לפעול מאומה על הזולת.

ולכן למרות שראשית העבודה ועיקרה ושרשה היא באופן דקבלת עול, הנה ביחד עם זה הרי הוא מתעסק בכללות הענין בהפצת המעיינות חוצה מתוך הרגש וחיות דוקא . .

(משיחת ש"פ לך-לך תשמ"ב)

❧ "הפצת המעיינות חוצה" הוא השער דרך בו עולים ויורדים התורה והמצוות של אנ"ש והתמימים

כ"פ עוררתי לכמה מאנ"ש ע"ד המובא בדא"ח בכ"מ שלכל אחד ישנו שער, היינו מצוה וענין מיוחד דרך בו עולים ויורדים התורה המצוות וכל ההשפעות, ובאנ"ש והתמימים בפרט בזמננו זה הוא הענין דהפצת המעיינות חוצה . . .

(ממנתב ז' שבט תשט"ז)

אלף פעמים ככה כפשוטו ממש

... בנוגע לעצם הענין, וזה נוגע הן לבחורים והן לאברכים ולכא"א: ידועה ההבטחה של אדה"ז שע"י צדקה, בגשמיות או ברוחניות, "נעשים מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה", וכפי שהדגשתי כמה פעמים שאין הכוונה בזה לגזמא או ללשון מליצה אלא כפשוטו בפועל ממש!

וכדי שעוד הפעם לא יהי' בלבול ולא יבינו - אני חוזר ואומר עכשיו בכל התוקף וימסור זאת בשמי: מי שעוסק ב"מבצעים", שע"י כך הרי הוא עושה צדקה רוחנית גדולה ליהודי - אזי כשישב אח"כ ללמוד דף גמרא או מאמר חסידות, הנה מה שבדרך הרגיל הי' צריך לקחת לו להבין אלף שעות - עכשיו הוא יבין בשעה אחת, כפשוטו, ומה שהי' לוקח לו ללמוד ולהבין בחמש מאות שעות, הנה עכשיו הוא יוכל להשיג זאת בחצי שעה.

ואני חוזר ומדגיש: אני לוקח כל זה על הכתפיים שלי, "ובחנוני נא בזאת" אשר כל מי שעוסק באמת בשליחות ובמבצעים כדבעי וכפי הכוונה - יהי' לו הצלחה הכי גדולה ועצומה ונפלאה בלימוד התורה, בנגלה ובחסידות, בחינוך הבנים והבנות, והכול באופן של אלף פעמים ככה כפשוטו ממש מכפי שהי' בלי זה.

(מיחידות להר"ן נעמענאווי)

❧ הליכה ל'מבצעים' היא ציווי מהקב"ה

אין דעם זמן וואס ער דארף גיין אויף די מבצעים, מאנט מען ביי אים אז ער זאל דאס טאן מיטן חשק הכי גדול - מצד זיין ביטול צום משלח, וואס דער משלח איז דער אויבערשטער אליין, דורך "עבדיו הנביאים", ביז צו נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר.

(משיחת ל"ג בעומר תשל"ח)

❧ "מבצעים" גם ל"יושבי אוהל"

אויך "יושבי אוהל" דארפן טאן אין אלע "מבצעים" און אין הפצת היהדות בכלל, נאר אין די זמנים וואס נשיא דורנו האט איינגעשטעלט אז דעמולט דארף מען לערנען תורה - דארפן זיי דעמולט לערנען תורה בהתמדה ושקידה, און אין אן אופן פון "תורתו אומנתו".

(משיחת ל"ג בעומר תשל"ח)

❧ שבת קודש ❧

❧ צריכים לשמור מאד הזמן ביום השבת

ויום הש"ק קדוש יהי' כולו על עסק דא"ח ובד"כ צריכים לשמור מאד הזמן ביום הש"ק לעמוק בו בתורה ולא לפנות ח"ו לדברי הבאי אשר גם בימות החול צריכים להזהר בזה וביותר בש"ק כי קדוש היום לד' אלקינו וניתן לישראל

התאוות של שבת

כ"ק אדמו"ר מורש"ב אמר פעם: "התאוה שיש ליהודי בשבת-קודש היא המקור לתאוה שיש לו בכל ימי השבוע".

לשבוע ולהתענג מטובו ית' והטיול ביום הש"ק הוא בלתי מרוצה כלל וכלל, ולא מצאנו שהותר ביום הזה רק לישן יותר מעט מכל יום, וכן לענגו באכו"ש, אבל בתנאי שיהי' לכבוד שבת, והיינו שירגיש שזה לכבוד שבת ואימת שבת עליו היינו הביטול הכללי דשבת עליו (וכידוע דשבת הוא עליית חיצוניות העולמות ג"כ והכל עולה למעלה ובפרט ע"י תפלה דשבת מתעלי נפשו כו' וידוע דתפלות דשבת וסעודות דשבת שייכים המה זל"ז) אבל לבטל הזמן בשבת בדברי הבאי ח"ו הוא עון גדול ר"ל, ובפרט בענין הטיול בש"ק שאז כל העולם מטיילים לא ינקה מרע ח"ו ושומר נפשו ירחק מזה.

(קונטרס עץ חיים אות כ"ה)

כלל הסדר הוא - ללמוד בשבת שליש נגלה

אמאל אין א פארבריינגען האב איך גערעדט או בימי החול דארף מען לערנען צוויי שלישים נגלה און איין שליש חסידות, און שבת דארף מען לערנען צוויי שלישים חסידות און איין שליש נגלה. און מיר האט זיך בשעת מעשה געדוכט אז אזוי שטייט אין קונטרס עה"ח. נאכדעם האב איך געקוקט אינעווייניק האב איך געזעהן אז דארטן שטייט "ויום הש"ק יהי' כולו קדוש להוי" - צו חסידות.

האב איך אנגעהויבן צו זוכן פון וואנענט איז דאס בא מיר אז שבת דארף מען לערנען צוויי שלישים חסידות און איין שליש נגלה. האב איך דאס געפונען אין דער צוואה פון רבי'ן מהר"ש צו זיינע קינדער. און בא מיר איז א כלל, און אזוי קומט אויס אויך ע"פ שכל - אז דאס וואס עם ווערט נתגלה צו אנדערע האט

בגדי שבת

פעם ראה הרבי אחד התמימים בשבת לבוש בגדי חול, הרבי פנה אליו ואמר: "דער שווער האט געוואלט אז בחורים זאלן בייטן זייער לבוש אויף שבת, לאו דוקא א ליינגע, אבער בייטן פון בגדי חול צו או אנדערן".

דאס א שייכות צו זיי. איז די תלמידי התמימים וואס פירן זיך לויט'ן סדר וואס דער רבי נ"ע האט איינגעשטעלט פאר זיי בקונטרס עה"ח - תבוא עליהם ברכה; אבער בכלל איז דער סדר כנ"ל.

(משיחת ש"פ תצא תשי"ד)

❧ אמירת תהלים צ"ל בציבור, ולא כ"שפיץ חב"ד!"

עס איז דאך דא די תקנה פון כ"ק מו"ח אדמו"ר אז שבת מברכים זאל מען זאגן דעם גאנצען תהלים קודם התפלה און אז נאכן דאווענען זאל זיין א התוועדות.

ואמירת התהלים דארף זיין בציבור דוקא. אווי איז געווען די תקנה, ביז אז אין די תקנה שטייט אז מען זאל זאגן אויך קדיש יתום נאך תהלים. און ניט ווי "שפיץ חב"ד" וואס מיינען אז וויבאלד זיי זיינען זיך עוסק אין חסידות דארפן זיי ניט קומען צו תהלים, וויילע אין דער צייט איז ער זיך עוסק בלימוד החסידות אדער ער איז "מייחד יחודים" אדער ער ווייס אליין ניט וואס ער טוט, במילא זאגט ער תהלים פאר זיך, "מורם מעם";

ניט אזוי איז געווען די תקנה, נאר מען דארף זאגן תהלים בצבור דוקא, מיט אלע אידן צוזאמען.

וואס בהמשך לזה איז אויך די צווייטע תקנה - התוועדות שלאחר התפלה. וואס ענין ההתוועדות איז דאך מיוסד על אהבת ישראל . . וואס בשעת

רק הגיע וכבר בגלות...

באחד השבתות בחורף תשי"ב לאחר קבלת שבת נכנס הרבי לזאל הקטן וחיפש אחד התמימים שרק אז הגיע ללמוד ב-770, לאחר שלא מצא, אמר אחד לרבי כי הבחור הלך לאכול סעודת שבת בביתו של אחד מאנ"ש, והרבי הגהיב: "ערשט געקומן שוין אין גלות!?"...

ההתוועדות זאגט מען לחיים און מען ווינטשט איינער דעם אנדערן. וגדולה מעלת אהבת ישראל כמאמר אדמו"ר הזקן אז "ואהבת לרעך כמוך" איו א כלי צו "ואהבת את ה' אלקיך", און נאך מערער, ווארום וויבאלד אז ס'איז א כלי צו אהבת ה' איז דאס נאך העכער פון אהבת ה', כידוע במעלת הכלים על האורות.

(משיחת ש"פ בראשית (א) תשכ"א)

❧ אמירת תהלים בשבת מברכים נוגע לו, לבניו ולבני בניו

לערנען בכל יום א פרשה חומש מיט פירש"י (זונטאג ביז שני, מאנטאג ביז שלישי וכו'), אמירת תהלים בכל יום, גומר זיין דעם תהלים שבת מברכים - דאס דארף מען אפהיטען, דאס איז נונע איהם, זיינע קינדער און קינדס קינדער.

(היום יום' כ"ה שבט)

❧ התוועדות ❧

❧ לשרות את העור

אצל חסידים התוועדות היא אחד מיסודי דרכי החסידות, והתוועדות מתועדים עם קצת משקה, שעצם המשקה צריך הרי להיות מופרך אצל חסידים. וזה פלא איך שייך משקה אצל חסידים, חסידות היא השגה, ומדות חסידות הם גם על פי השכל זאת אומרת מדות שבשכל, אז איך שייך שחסידים יקחו משקה, ועיקר ענין החסידות הוא זהירות... אלא הטעם האמיתי הוא שהקצת משקה הוא בשביל כוונה פנימית לשרות את העור, ועל דרך ההשקאה קודם השחיטה שהוא בשביל הפשטת העור, מקצת חסידישער משקה מתרכך העור, זה חודר דרך העור המכסה על האמת, עם קצת חסידישער משקה נהי' הסכם חזק על סור מרע ועשה טוב, האמת היא שעם קצת חסידישער משקה הסור מרע ועשה טוב מקבל פנים אחרים. אז מבינים ואז נהי' מונח שרע אין הכוונה ח"ו רע גמור, אפילו דבר מותר שאינו נחוץ בשבילו הוא גם רע, וטוב מתכוונים באמת לטוב

גמור לא למה שקוראים סתם טוב, טוב יותר ממה שגרוע יותר ("בעסער ווי דער ערגער"), אלא טוב באמת, וההנחה הזאת היא עם קצת חסידישער משקה, כשעור הבהמה של הנפש הטבעי נהי' יותר רך.

(ת"ח מלקו"ד חג' - ד' ע' 1438)

✧ יסודות בחיים ממש

התוועדות חסידית בימים עברו היתה יסוד בחיים, היא הניחה יסודות בחיים ממש. אחרי התוועדות הרגישו שנעשו זכים יותר. בין אם ההתוועדות הסירה לגמרי את הרפש של המדות הרעות ושטפה את הלכלוך של הרגילויות השונות, ובין אם עדיין לא שטפה את הכל – בכל אופן, במדה מסויימת, נעשו כל הדברים הלא טובים מאוסים בלב. היו מסתכלים על העבר בכאב. ולא זו בלבד שההתוועדות הביאה להחלטה שהעבר אינו טוב, ושההנהגה הקודמת איננה טובה, אלא היא גם הביאה להסכמה חזקה להנהגה טובה על להבא. כלומר, ההתוועדות העמידה את ה"סור מרע" ואת ה"ועשה טוב" בדרגא עליונה יותר.

(לק"ד בלה"ק ח"א - ב ע' 67)

✧ לאחר מכן היו אוהבים נאמנים באמת

בעבר היו אנשים של משי ולבושים פשוטים, ואילו היום האנשים פשוטים והלבושים של משי. בעבר, בשעת התוועדות היו "מכניסים" אחד לשני והיו "מסדרים" ו"שוטפים" אותו היטב ("האט מען יענעם אריינגעזאגט און מען האט אים גוט אויסגעדרייט און גוט אויסגעוואשן"), ולאחר מכן היו אוהבים נאמנים באמת. הנהגה חסידית זו עשתה קצבים ובעלי עגלות חסידיים לבני תורה ובעלי מדות טובות.

(ת"ח מסה"ש ה'ת"ש ע' 94)

להוציא את הפארוואסערונג של חסידות וחסידים

בגשמיות אנו יודעים שמשקה או אוכל שנהי' מהול במים יותר מידי הנה בכדי להוציא את המים המיותרים... ישנם שני אופנים - הפכיים: א) לבשל ולהרתיח את המשקה או האוכל על אש חזקה. ב) להקפיא את המשקה או את האוכל במקום קר מאוד...

וזה צריך להיות היסוד מוסד של התועדות חסידות חסידות.

ההתועדות חסידות חסידות צריך להיות כבשן האש שירתח ויאדה את הדילול של חסידות וחסידים, או הארון-קרח להקפיא את הדילול.

(ת"ח מסה"ש ה'ת"ש ע' 46)

פתגמים

ההתועדות יכול לפעול יותר מאשר לשבת לבד עם ספר.

(מיחידות לר' ב"צ שם טוב י"ג סיון תשי"א)

הרבי הי' אומר, שבין התועדות אחת לשני', אין הפסק ח"ו... אלא שנחים בינתיים, בכדי שיוכלו להמשיך להתועד עם חיות מחודשת ושמחה מחודשת.

(משיחת כ"א תמוז תשכ"א)

אלא בזכות ההתועדויות

(בקשר לבנו שהי' חולה במצב אנוש אמר ר' מענדל פוטערפאס:)
 "רבש"ע, אנא, רחם על בני. לא בזכות התורה, שלא עלתה בידי ליגע בה,
 לא בזכות התפילה, שלא מיציתי נפשי בה, אלא בזכות ההתועדויות, שלא
 יצאתי אף פעם באמצע"...

אצל חסידים בזמנים היו נוהגים אחרי ההתוועדות לדפוק בשולחן ולהכריז: מכאן מודעה רבא לאורייתא אור ייתא, עם מה הולכים ומה לוקח כל אחד אתו.

(ת"ח סה"ש ה'ת"ש ע' 116)

מהתוועדות חסידים בזמנים שעברו, היו יוצאים, אם לא יראים יותר ("פרימער"), אך חכמים, עדינים ונעלים יותר. האויר עצמו ניקה אותם.

(סה"ש ה'ת"ש בלה"ק ע' נ')

דאס וואס עס קען אויפטאן א חסידות'שער פארבריינגען קען מלאך מיכאל נישט אויפטאן.

(אג"ק אדמו"ר מוהריי"צ ח"ג ע' תיב)

✧ תקנת המשקה ✧

✧ בימינו דרישה זו תקיפה וחמורה יותר

והנה כבר ידועים דברי רבותינו נשיאנו הק' זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע נגד ענינים כאלו, ז.א. נגד שתיית משקה בכלל מלבד בזמן שמחה, וגם אז במדה מוגבלת, וכאו"א באופן המתאים אליו, ז.א. באם יש חשש ומורא שישתכר אפי' במדה קטנה של משקה, גם במדה זה אסור ענין השתי'.

ואם אפי' בענין שלא בפרהסיא דרשו את זה, עאכו"כ בעת התוועדות ברבים . והנה רבותינו דרשו את זה, זה עשירות בשנים ומכמה דורות, ובימינו אלה דרישה זו עוד תקיפה וחמורה יותר, כיון שמחד גיסא על כאו"א מוטלת החובה להפיץ המעיינות חוצה, לכן עליו להזהר ביותר וביותר מכל ענין שיכול לקלקל בזה...ולאידך גיסא הנה דוקא בעקבתא דמשיחא מתגבר חשך הגלות, ובמילא

גם חומר הגוף, שלכן ענין האמור (לא רק במדה להשתכר אלא השת' בכלל) עלולה להגביר את החומר ולהביא עי"ז לכמה תוצאות שליליות ואסורות.

(אג"ק חט"ז עמ' פב)

❧ אסור לומר יותר משלוש פעמים לחיים!

במילא גם בזמן הזה מתאים ונוגע הציווי של "יין ושכר אל תשת". ידוע שיחתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר בנוגע לשתיית משקה, בה אומר שמשקה הוא דבר המאוס . . כל הנאמר לקמן מופנה בעיקר לאלו שהנם עוד קודם ארבעים, (ובפרט לבחורים שהנם עוד קודם הנישואין, מפני שבשייכות לבחורים ישנם עוד טעמים מדוע הם צריכים להמנע משתיית משקה). אבל גם אלו שהנם לאחר ארבעים צריכים למעט בשתיית משקה.

. . בנוגע לפועל – קידוש יעשו רק על יין (או על פת), לא על משקה . . וגם בשעה שעושים קידוש על יין, שלא ישתו עד הסוף את כל הכוס, לא יותר מרוב כוס – (חוץ מארבע כוסות של פסח שאותם צריך לשתות כוס שלימה). ובנוגע לשמחה, אפי' שמחת חתן . . וכך גם בנוגע לסתם התועודות חסידית, אסור

תיקון על ענין שתיית משקה יותר מהשיעור

לא' התמימים ביחידות (בכ"ז סיון תשל"ז) ששאל: (א) תיקון על ענין שתיית משקה יותר מהשיעור, (ב) האם "הגבלת המשקה" היא גם בנוגע לפורים:

"בנוגע דאָס וואָס דו פרעגסט בנוגע די תקנה פון משקה – איז ידוע אַז די תקנה איז בתקפה אויך אין פורים און שמח"ת. אזוי ווי דו שרייבסט אז דו האָסט עובר געווען אויף די תקנה, איז דער תיקון אויף דעם צו זעהן משפיע זיין אז ציווי אָדער מער וואָס האַלטן נאָך נישט ביי דער תקנה זאָלן האַלטן די תקנה זעהן משפיע זיין אז ציווי אָדער מער וואָס האַלטן נאָך נישט ביי דער תקנה זאָלן האַלטן די תקנה".

לומר יותר משלוש פעמים לחיים . . וזה יהי' רק על כוסות קטנות, ובאופן שכל שלשת הפעמים יחד לא יהיו יותר מרוב רביעית מצוצם . . כל האמור לעיל, הוא בנוגע לכל ימות השנה, בין בחול בין ביו"ט.

(שיחת קודש תשכ"ג עמ' 3-282)

🔸 גם שמח"ת וגם פורים

בין בשבת ובין ביו"ט ובין ב"ב תמוז ובין י"ט כסלו ובין שמח"ת ובין פורים, עם כל הענינים שאפשר להורות בהם היתר. החיוב של ד' כוסות של הסדר הוא דבר אחד, והחיוב של יין לקידוש והבדלה הוא עוד ענין, אבל מה שקשור עם התוועדות הוא ג' כוסות לכל היותר וכל השלש יחד לכל היותר עניין של רביעית.

(י"ב תמוז תשכ"ה, שיחות קודש תשכ"ה ח"ב עמ' 242)

🔸 אבן הבוחן אם אוזו ב"קליאמקע"

כאן לא נוגעים כל התירוצים ואמתלאות שעונים, שיש ענינים יותר גדולים שלא צייתו, צריכים לדעת שזה לא דבר קטן, ואדרבה, זה יכול להיות אבן הבוחן אם אוזו ב"קליאמקע" או לא, כאן לא נוגע החכמה'לעך והפשט'לעך שלומדים, שהרי זה ענין שהרבי אמר וציוה להדפיס שזה דבר מאוס ואם זה לא הי' דבר גדול, למה ציוה להדפיס, ובמילא סימן שזה נוגע, ועד לדורי דורות – שמשקה זה דבר מאוס.

(יום ב' דחג השבועות תשכ"ח, שיחות קודש תשכ"ח ח"ב)

🔸 המשה רבינו שבדורנו אומר ש"יין ושכר אל תשת"

והשטות המדומה, שמבלעדי זה הוא לא יתעסק בעבודת התפילה כדבעי, הוא היפך לגמרי ממה שרבותינו נשיאינו אומרים. אם הוא צריך שישקיע עצמו ב"יינה של תורה", כלומר חסידות.

המשה רבינו שבדורנו נשיא דורנו אומר עכשיו ובפרט לתלמידי הישיבה ש"יין ושכר אל תשת" שהרי התלמיד ישיבה (וכל היהודים) הם ממלכת כהנים ובמילא אסורים הם בשתיית יין בשעת עבודתם.

(ש"פ שמיני תשמ"א, שיחות קודש תשמ"א)

עשה לך רב

❧ "עשה לך רב" - עוד יותר מבקשה נפשית!

עצם הידיעה שמזמן לזמן יצטרך לתת "דין וחשבון" לבשר ודם, תפעל אצלו להיטיב את הנהגתו, ולהוסיף בכל עניני טוב וקדושה...

ולכן, הצעתי ובקשתי - בבקשה נפשית (ועוד יותר מזה, אלא שאין בידי לע"ע ביטוי מתאים יותר כו') - שיפרסמו את הדברים בכל מקום ומקום,

כוחו של המשפיע

פעם גילו הרופאים אצל אחד התמימים מחלה מסיומת, הבחור כתב על זה לרבי, והרבי הוראה לו שישאל את ה'עשה לך רב' שלו. הבחור שהי' מופתע מהתשובה, ותמה על הקשר בין המחלה להמשפיע ניגש ושאל את המשפיע, אבל גם המשפיע לא הבין מה הקשר, ופנה את הבחור שוב לרבי. והרבי ענה (תוכן): "אם כן, לשנות משפיע".

הבחור לקח לעצמו בתור משפיע חדש את הרב יצחק שפרינגער, וניגש אליו עם התשובה של הרבי. תגובתו של ר' איטשע הי': "מה? הרבי שלח אותך בנוגע להמחלה למשפיע, אם כן שתדע שיותר אין לך מחלה...!". ואכן בפעם הבא שהבחור הלך לבדיקות הרופאים בישרו לו שאין מחלה...

- בשמי, או שלא בשמי, בהתאם להתועלת בנוגע לקיום הדבר - שכדאי ונכון ביותר אשר, כל אחד ואחת מישראל, אנשים נשים וטף, יקיימו את הוראת המשנה **"עשה לך רב"**, ומזמן לזמן יבואו אליו כדי לעמוד ל**"מבחן"** בנוגע למעמדם ומצבם בעבודת ה',

אשר, עי"ז יתוסף בודאי ובודאי אצל כאו"א מישראל בכל עניני טוב וקדושה, הלך ומוסיף ואור.

(משיחת ש"פ דברים תשמ"ו)

✿ יתכן שאשאל את הכותב אם יש לו "רב" ומה שמו...

מובן שגם מי שהוא "איש עמוק", שמתבונן ומתעמק בכל דבר כו', ויטען שצריך ריבוי זמן כדי להתבונן ולהתעמק מי הוא המתאים ביותר לעשותו לרב - הרי, מכיון שחבל על הזמן שעובר בינתיים ללא קיום ההוראה ד"עשה לך רב", כדאי ונכון שלכל לראש יעשה לו רב תיכף ומיד (ללא התבוננות והעמקה יתירה), באופן זמני בלבד, עד שימצא את הרב המתאים - לאחר ריבוי ההתבוננות והעמקה כו'.

וכדי להוסיף בזירוז הענין כו' - יכולים לנצל גם ענין של "איום":

מכיון שכותבים אלי פתקים וכו' בענינים שונים, להוי ידוע שיתכן שאשאל את הכותב: האם קיימת את ההוראה ד"עשה לך רב", מה שמו של הרב!...

ולהוסיף ששאלה זו אינה חייבת לבוא לאחר המענה, או בד בבד עם המענה, אלא יתכן שתבוא לפני המענה...

(משיחת ש"פ דברים תשמ"ו)

✿ צריך לשאול את ה"רב" גם ע"ד ענינים פחותים

עס איז פאראן אזוינע וואס נארן זיך און מיינען אז די ענינים פחותים צו וואס זיי קענען אליין צוקומען, וועלן זיי ניט פרעגן בא קיין "רב". אמת טאקע די

גמרא זאגט "עשה לך רב" - יעדער איד דארף האבן א "רב", אבער פונדעסטוועגן, טראכטן זיי, אז דעם רב דארף מען פרעגן וועגן ענינים נעלים, און אויף ענינים פחותים דארף מען ניט אויסנוצן קיין רב, דאס קען ער אליין טאן.

איי עס גייט דאך א וואך, צוויי, און מערער און ער שטייט על מצבו, אבער פונדעסטוועגן - קלערט ער - צום רב וועט ער ניט גיין, ער וועט ווארטן אז "יערה רוח ממרום", און ער וועט נתעורר ווערן, און יעמולט וועט ער קענען גיין צום רב, אזוי ווי מען דארף גיין צו א "רב".

אויף דעם איז דא די הוראה פון מצות מינוי מלך, אז הגם טאקע אז דער ענין פון א מלך דארף זיין אויף גאר אנדערע ענינים, אבער פונדעסטוועגן, איז אפילו בשעת עס איז א פאל פון "אותי מאסו" - נוצט מען אויס דעם מלך אפילו אויף דעם. איז דאס די הוראה בכל זמן ובכל מקום, אז אין וועלכען מצב ער איז נאר, דארף זיין "עשה לך רב"...

(משיחת שמחת ביה"ש תשי"ג)

✧ התקשרות ✧

✧ וועט ער זיך האַלטן אָן דעם רבי'נס קליאַמקע...

ולא ולא עוד אלא שאפילו אם נמצא במעמד ומצב שעדיין יש לו ספקות בנוגע להרבי (אם הוא בעה"ב על הכל, ויכול הכל, ובמילא אינו יכול להתחבא ממנו), עליו ללמוד את תורת החסידות של הרבי - "תורה צוה לנו משה", אע"פ ש"תורה" בגימטריא תרי"א, היינו, שחסר עדיין בהענין דאנכי ולא יהי' לך, ודוגמתו בנוגע להרבי, כמובן ממארז"ל (ע"פ נגלה) "החולק על רבו כחולק על השכינה" - כי, ע"י לימוד תורתו "וועט ער זיך האַלטן אָן דעם רבי'נס קליאַמקע און זיין מיט אים אויף איין וואָגן".

(כ' מנחם-אב ה'תש"ת)

❧ במה היא ההתקשרות

השואל במה היא ההתקשרות שלו אלי מאחר שאין אני מכירו פנים... ההתקשרות האמיתית היא ע"י לימוד התורה, כשהוא לומד המאמרי חסידות שלי, קורא את השיחות ומתחבר עם ידידי אנ"ש ותלמידי התמימים יחיו בלימודם ובהתועדותם, ומקיים בקשתי באמירת תהלים ובשמירת זמני הלימודים, הנה בזה היא ההתקשרות.

(היום יום', כ"ד סיון)

❧ פשוט ליעב האבען דעם רבי'ן באהבה מורגשת בלב

ההתקשרות האמיתית היא בלימוד המאמרים והקונטרסים, בהתועדות אנ"ש שיחי' ובהתעוררות האהבה.

מנהג החסידים המקושרים – בכל דור ודור – שהיו קובעים להם זמן מיוחד, מהם שעה ליום או פעם בשבוע, בשני שבועות או בחודש, להתעורר ברגשי אהבה למורם ורבים – **פשוט ליעב האבען דעם רבי'ן באהבה מורגשת בלב** כמו אהבה בשרית לאשה ובנים – נוסף על הזיכרון בכל ברכת המזון בהרחמן הוא יברך את מורנו – ובהתעוררות רגשי אהבה היו מציירים לעצמם אותם הזמנים שהיו ב"יחידות" או ששמעו דא"ח או היו בעת התועדות, שבאופן הנהגה כזו היו תמיד מקושרים, והעולה על כולנה היא עבודה בפועל, כל אחד לפי יכולתו, הן בעצמו והן עם זולתו.

(אג"ק אדמו"ר מוהריי"צ ח"ו עמ' שנג)

❧ בשבילנו אין למעלה מזה

לפני ימים אחדים נכנס אלי אברך, וסיפר, מתוך התפעלות, שפעם אמר לו כ"ק מו"ח אדמו"ר שעיי"ז שיהי' מקושר אליו יהי' מקושר (על ידו) אל מי שהוא (הרבי עצמו) מקושר...

בהיותו בהתפעלות, לא רציתי לקררו, אבל, לאמיתו של דבר, אין זה נוגע לנו (למי הוא – הרבי – מקושר), אנו מקושרים אליו, ובשבילנו אין למעלה מזה ("העכער פון דעם איז פאַר אונז נייטא").

(תורת מנחם ח"א ע' 40)

פונקט אזוי ווי מ'וואלט דאס געהערט מפי הגבורה אליין

בשעת מ'האט א הוראה פון דעם אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא, ביז נשיא דורנו, דארף מען וויסן אז דאס איז פונקט ווי ער הערט דאס פון דעם אויבערשטן אליין, ווארום דבר הוי' דיבר בו ומלתו על לשונו, וגילה דבריו ע"י עבדיו הנביאים, במילא דארף מען דאס אנעמען פונקט אזוי ווי מ'וואלט דאס געהערט מפי הגבורה אליין.

ע"ד ווי ער זאגט אין אגרת הקדש אז אויב מען וואלט דאס געהערט פון דעם אויבערשטן אליין, וואלט מען דאס ערפילט בתכלית הדיוק, אזוי אויך דא, אז

הרבי לא ינתק אותך ממנו...

היה סטודנט יהודי, ממוצא חב"די, שרצה ללכת ללמוד באחת האוניברסיטאות בארה"ב. באותה תקופה הרבי התבטא בחריפות נגד תופעות שונות שהיו באוניברסיטאות בארה"ב, והסטודנט שהיה בדילמה, כתב לרבי שמאחר והוא חסיד של הרבי אזי הוא לא יכול לעשות נגדו וללכת בכל זאת ללמוד באוניברסיטה בה הוא כל כך רוצה ללמוד. לכן הוא מציע רעיון מקורי: במשך ארבע שנים הקרובות בלבד הוא לא יהיה חסיד של הרבי, ובכך תיפתר הבעי'...

הרבי השיב לו: "אם ההתקשרות בין לרבי לחסיד היתה חד סיטרית - אז הרעיון שלך היה טוב; אך מאחר וההתקשרות בין רבי לחסיד היא דו-סיטרית - גם אם תנתק עצמך מהרבי - הרבי לא ינתק אותך ממנו"

מען דארף דאס ערפילן בתכלית השלימות, אן קיינע אמתלאות בדבר, און ווי ס'שטייט אין אחרונים אז אמתלא איז צוויי ווערטער אמת – לא, און דינגען זיך מיט דעם, און ניט לערנען אין דעם קיין פשטים ועאכו"כ ניט פשט'לאך.

און עס איז קיין חילוק ניט צו ער זאגט איבער פון וואנעט עס שטאמט, צו ער זאגט ניט, עס איז דאך א זיכערע זאך אז דאס איז דבר הוי' דיבר בו. און מ'דארף דאס טאן בתכלית הזריזות.

(ש"פ ראה תשכ"ט)

❧ האם הרבי שבע רצון ממני?

מ'דארף אלעמאל געדיינקען, אז מען איז דעם רבינ'ס מענטשן, און שטעלן זיך אליין די פראגע: איז דער רבי צופרידן מיט מיר וואס איך טו אזוי? האב איך גענוג אתכפיא און אתהפכא ווי עס פאסט פאר דעם רבי'נס א מענטש?

(ממכתב ז' תמוז ה'שי"ת)

❧ ראשו של החייל הוא רק בשביל לשאת את חגורת הרובה

ענין הקבלת עול מודגש ביותר בהיחס של חסיד אל הרבי – כי, בידעו שהוא אינו אלא "רגל", והרבי הוא ה"ראש", ה"ה מתמסר לגמרי ("ער גיט זיך איבער אינגאנצן") אל הרבי, ומקיים את הוראותיו של הרבי מתוך קבלת עול מוחלטת.

לכאורה יש מקום לשאלה: כיצד אפשר לומר שהוא בעצמו אין לו ראש – כיון שנצטווה בתורה להניח תפילין של ראש, עכצ"ל שיש לו גם ראש?!

והמענה על זה – מבהיר כ"ק מו"ח אדמו"ר בהשיחה בענין הקבלת עול ד"איש חיל": "דער סאלדאט האָט קיין קאָפּ ניט. מ'האָט אַמאָל געזאָגט, אַז אַ סאלדאט האָט בלויז אַ קאָפּ אויף וואָס ער זאָל טראָגן דעם פאַס פון דעם ביקס" (החייל – אין לו ראש. פעם היו אומרים שראשו של החייל הוא רק בשביל לשאת את חגורת הרובה).

(שבת חוהמ"ס ה'שי"ת)

❧ חסיד הוא כמו עז

א חסיד - האט די רבי געזאגט - איז ווי א ציג. א ציג ווייס גארניט, זי ווייס אז זי איז א ציג. זי ווייס אז זי דארף געבן מילך, און וועגן עסן דאס זארגט שוין די בעל הבית זי זאל האבן אלעמאל גרייט וואס צו עסן, אבער זי זארגט ניט וועגן דעם. אזוי אויך א חסיד - ער דארף טאן דאס וואס מען פאדערט פון אים.

(אחש"פ תשי"א)

❧ ההנהגה של חסידים נוגעת אל הרבי

בכלל צריכים לידע שההנהגה של חסידים נוגעת אל הרבי. . ומזה מובן גודל האחריות של החסידים המקושרים אל הרבי, כיון שההנהגה שלהם נוגעת גם אל הרבי, כך, שכאשר מתנהג באופן בלתי רצוי ח"ו, הרי זה לא רק בבחינת "חובל בעצמו" שאינו רשאי אבל פטור, אלא גם בבחינת "חובל באחרים" שהוא חייב, ועאכו"כ בנדו"ד, שהאחרים הוא נשמה כללית וכו' וכו', שאז האחריות היא גדולה ביותר.

(תורת מנחם תשי"א עמ' 94)

❧ כתיבה לרבי ❧

❧ הרוצה ללכת לבטח דרכו: במסחר, בהנהגת הבית, וכו' - לא ירים את ידו מבלי לשאול את פי הרבי

אברך אחד שהוכרח לברוח ממקומו, אינו שייך לעבודת התפלה, אינו לא משכיל ולא עובד, בלא חתימת זקן וכו' וכו', ומעולם לא למד לא בתו"ת ולא בישיבה בכלל - נדד למדינה רחוקה ביותר הן במקום הן בעניני יהדות, וכעבור איזה זמן התחילו להגיע מאנשים ונשים משם מכתבים לכ"ק מו"ח אד"ש. ולדוגמא - מאשה בעלת עסק שמציעים לה לשכור חנות ודירה בחלק א' של

העיר או בחלק אחר. ושואלת החלט כ"ק אד"ש מה תעשה. - מעולם לא ראתה אותו, ויודעת שמעולם לא הי' כ"ק מו"ח אד"ש לא רק בעירה אלא גם בכל מדינתה, אינה מאנ"ש וכנראה גם לא מגזע אנ"ש. אבל כששמעה מהאברך דברים היוצאים מן הלב: יש רבי בישראל, ואין הוא נכנס בהגבלות הטבע, והרוצה ללכת לבטח דרכו: במסחר, בהנהגת הבית, וכו' - לא ירים את ידו מבלי לשאול את פי הרבי, והכירה בהאברך שפיו ולבו שוין, כי ניכרין דברי אמת, ציורה לכתוב השאלה הנ"ל, שייכת ממילא לנפנה, ומתקרבת ליהדות, ובטח בקרב הימים יהיו הליכות ביתה בכשרות וטהרת המשפחה וכו'. - אלה מתולדות פעולות אברך פשוט ושעושה כ"ז לא מצד מסנ"פ וקב"ע, כי אין זה אצלו היפך השכל, גם לא היפך שכלו האנושי.

(ממכתב ט"ו שבט תש"ט, אג"ק ח"ג עמ' נד)

❧ כששומעים שבחור לומד ומתפלל ומתנהג כדבעי - זה אצלי שמחה ותענוג נפשי ופנימי!

השי"ת יעזור שכשתכנס בפעם הבאה אלי ל"יחידות", תוכל לכתוב גם על דברים טובים שאתה עושה ולא רק על דברים לא טובים. כששומעים על בחור מ"תומכי תמימים" שלומד כדבעי ומתפלל כדבעי ומתנהג כדבעי - זה אצלי שמחה ותענוג נפשי ופנימי. ומובן וגם פשוט המצב ההפכי.

ובודאי אתה והחברים שלך ב"תומכי תמימים", לפחות מצד "ואהבת לרעך כמוך", תשתדלו להוסיף בכיוון זה.

(מיחידות כסלו תשל"ב)

הרבי: בשביל זה אני פה...

הרבי שאל פעם אישה אחת מדוע בעלה לא כותב על עניני פרנסה. האישה אמרה שבעלה לא רוצה לגזול את הזמן היקר של הרבי. חיך הרבי ואמר: בשביל זה אני פה...

❧ אף שהכתיבה היא טפל דטפל, ה"ז מוסיף מרץ בהפעולות

לפלא שזה זמן רב ביותר שאין ממנו כל ידיעות והרי בכל התקופות ובכל הזמנים צריך להיות כל יומא ויומא עביד עבידתא, ועאכו"כ בדרא דעקבתא דמשיחא, שכיון שהודיענו רז"ל שאין לך יום שאין קללתו כו' - מובן שכוונת ההודעה היא שעל בני ישראל להרבות בכל יום הענינים המביאים ליהפוך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה... ואף שמובן שאין הכתיבה ע"ד הפעולות עיקר אלא טפל דטפל, אבל במוחש רואים, שכאשר יודעים שבזמן פלוני צריכים לכתוב למי שהוא או לספר למי שהוא ע"ד הפעולות ה"ז מעורר לתוספת מרץ ואומץ, ומי לנו גדול מבכור ישראל ראובן, ואמרו רז"ל אילו הי' יודע וכו', ואין הדבר יוצא ממשוטו.

(ממכתב כ"ד אלול תשט"ז)

❧ העמידה בקישור מכתבים מחזק, וממעט רגש הבדידות

בכל עת הנני שבע רצון לדעת מהנעשה עם אנ"ש יחיו, כי אם הידיעות טובות הנה אזי גורם זה קורת רוח ושמחה וגם אם חיייו להיפך, על כל פנים זה גופא - העמידה בקישור מכתבים - מחזק, און מאכט קלענער דעם געפיל פון עלנטקייט נמיכת הרוח. וידוע המבואר בכמה ספרים, שאף אם אי אפשר לעזור בגשמיות, הרי עכ"פ מחשבה טובה ואיחולים טובים של אחד מישראל לחברו ענין הוא. וכידוע ג"כ המעלה כשממשיכים בעולם הדיבור בגלוי מעלת רעהו והחסרון בהמצטרך לו, שזהו פועל, אם תיכף אם לאחר זמן, בהקלת מצבו.

(ממכתב כ"ח מנ"א השי"ת)

❧ משיח ❧

❧ עשו כל אשר ביכלתכם

ע"פ האמור לעיל, ע"ד הדגשת ענין הגאולה (במיוחד) בזמן זה – מתעוררת תמיהה הכי גדולה: היתכן שמבלי הבט על כל הענינים – עדיין לא פעלו ביאת משיח צדקנו בפועל ממש?!... דבר שאינו מובן כלל וכלל!

ותמיהה נוספת – שמתאספים עשרה (וכו"כ עשירות) מישראל ביחד, ובזמן זכאי בנוגע להגאולה, ואעפ"כ, אינם מרעישים לפעול ביאת המשיח תיכף ומיד, ולא מופרך אצלם, רחמנא ליצלן, שמשיח לא יבוא בלילה זה, וגם מחר לא יבוא משיח צדקנו, וגם מחרתיים לא יבוא משיח צדקנו, רחמנא ליצלן!!

גם כשצועקים "עד מתי" – ה"ז מפני הציווי כו', ואילו היו מתכוונים ומבקשים וצועקים באמת, בודאי ובודאי שמשיח כבר היה בא!!

מה עוד יכולני לעשות כדי שכל בנ"י ירעישו ויצעקו באמת ויפעלו להביא את המשיח בפועל, לאחר שכל מה שנעשה עד עתה, לא הועיל, והראי', שנמצאים עדיין בגלות, ועוד ועיקר – בגלות פנימי בעיני עבודת השם.

הדבר היחידי שיכולני לעשות – למסור הענין אליכם: עשו כל אשר ביכלתכם – ענינים שהם באופן דאורות דתוהו, אבל, בכלים דתיקון – להביא בפועל את משיח צדקנו תיכף ומיד ממש!

ויה"ר שסוכ"ס ימצאו עשרה מישראל ש"יתעקשו" שהם מוכרחים לפעול אצל הקב"ה, ובודאי יפעלו אצל הקב"ה – כמ"ש "כי עם קשה עורף הוא (למעליותא, ולכן) וסלחת לעווננו ולחטאתנו ונחלתנו" – להביא בפועל את הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

. . ואני את שלי עשיתי, ומכאן ולהבא תעשו אתם את כל אשר ביכלתכם.

ויה"ר שימצא מכם אחד, שנים, שלשה, שיטכסו עצה מה לעשות וכיצד לעשות, ועוד והוא העיקר – שיפעלו שתהי' הגאולה והשלימה בפועל ממש, תיכף ומיד ומתוך שמחה וטוב לבב.

(כ"ח ניסן תנש"א, ספר השיחות ח"ב עמ' 474)

❧ הדרך הישרה כדי לפעול התגלות וביאת המשיח - לימוד עניני משיח וגאולה

. . כיון שכבר נסתיימו "מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות" – מהי ה"דרך ישרה" (הקלה והמהירה ביותר מבין כל דרכי התורה) שיבור לו האדם (כללות בנ"י) שגמר עניני העבודה כדי לפעול התגלות וביאת המשיח?

. . וביאור ה"דרך ישרה" להתגלות וביאת המשיח ע"י "מלכות שבתפארת" – בנוגע למעשה בפועל:

. . ובפשטות: "תפארת" – הו"ע לימוד התורה, ו"מלכות שבתפארת" הוא לימוד התורה בעניני מלך המשיח ובעניני הגאולה שנתבארו בריבוי מקומות,

– בתורה שבכתב (ובפרט "בדברי הנביאים . . שכל הספרים מלאים בדבר זה") ובתורה שבעל פה, בגמרא (ובפרט במסכת סנהדרין ובסוף מסכת סוטה) ובמדרשים, וגם – ובמיוחד – בפנימיות התורה, החל מספר הזהר (ש"בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזהר כו' יפקון בי' מן גלותא ברחמים"), ובפרט בתורת החסידות (שע"י הפצת המעיינות חוצה אתי מר דא מלכא משיחא), בתורת רבותינו נשיאינו, בפרט בתורתו (מאמרים ולקוטי שיחות) של נשיא דורנו – מעין ודוגמא והכנה ללימוד תורתו של משיח, "תורה חדשה מאתי תצא" . . וההוספה בלימוד התורה בעניני משיח וגאולה ("מלכות שבתפארת") היא ה"דרך ישרה" לפעול התגלות וביאת המשיח והגאולה בפועל ממש.

ועל של פועל באתי – ובודאי ויפרסמו בכל מקום ומקום: כדי לפעול התגלות וביאת המשיח תיכף ומיד – על כאו"א מישראל (האנשים) – הן יושבי

אוהל (ישכר) והן בעלי עסק (זבולון), וכן הנשים והטף, כל חד וחד לפום שיעורא דילי' להוסיף בלימוד התורה (במיוחד) בעניני משיח וגאולה.

(ש"פ תזריע-מצורע תנש"א, ספר השיחות ח"ב עמ' 497 ואילך)

✧ לימוד עניני משיח וגאולה בכדי לחיות עם משיח

וע"ד המדובר בתקופה האחרונה בנוגע להוספה המיוחדת בלימוד התורה בעניני גאולה ומשיח – לא (רק) בתור "סגולה" למהר ולקרב ביאת המשיח והגאולה, אלא (גם ו) בעיקר כדי להתחיל "לחיות" בעניני משיח וגאולה, "לחיות עם הזמן" דימות המשיח, עי"ז שהשכל נעשה ממולא וחדור בהבנה והשגה בעניני משיח וגאולה שבתורה, ומהשכל מתפשט וחדור גם ברגש הלב. ועד להנהגה בפועל במחשבה דיבור ומעשה באופן המתאים לזמן מיוחד זה, שעומדים על סף הגאולה, ומראים באצבע ש"הנה זה (המלך המשיח) בא".

. . ובנוגע לפועל – למרות ה"שטורעם" שבדבר בתקופה האחרונה בשנה זו, תהא שנת נפלאות אראנו, לאחרי ראיית הנפלאות המעידות שזוהי ה"שנה שמלך המשיח נגלה בו", רואים שישנו קושי ("עס קומט אן שווער") להחדיר ההכרה וההרגשה שעומדים על סף ימות המשיח ממש עד שיתחילו "לחיות" בעניני משיח וגאולה.

. . והעצה לזה – ע"י לימוד התורה בעניני משיח וגאולה, כי בכח התורה

על מה חושב הרבי כשהוא מסתכל בשעון?

פעם התבטא הרבי בפני שז"ר ביחידות: "כשנכנסת אלי לחדר, הסתכלת על השעון, כדי לזכור מתי בדיוק נכנסת. כשתצא – תסתכל שוב על השעון, כדי לזכור כמה זמן היית בפנים. אני – המשיך הרבי – כשאני מסתכל על השעון, אני חושב על דבר אחד: "מתי תבוא הגאולה?"."

(חכמתו של הקב"ה שלמעלה מהעולם) לשנות טבע האדם, שגם כאשר מצד הרגש שלו נמצא ח"ו מחוץ לענין הגאולה (כיון שלא יצא עדיין מהגלות הפנימי), הרי ע"י לימוד התורה בעניני הגאולה מתעלה למעמד ומצב של גאולה, ומתחיל לחיות בעניני הגאולה, מתוך ידיעה והכרה והרגשה ש"הנה זה בא".

(ש"פ בלק תנש"א, ספר השיחות ח"ב עמ' 691-3)

🔗 לחשוב אודות הגאולה

יושב לו יהודי מדבר באדישות גמורה – אודות ביאת משיח צדקנו כדבר מציאותי העומד להתרחש בפועל ממש ברגעים הקרובים, בא בשעה שכל אחד – הן המדבר והן קהל השומעים – עשה כבר תוכניות מפורטות בקשר להנהגתו ומעשיו ביום ראשון, ביום שני וכו', ולא דוקא שכולם לקחו בחשבון את האפשרויות של ביאת המשיח. . ולפתע, מדברים בסגנון כזה כאילו משיח באמת עומד לבוא. .

כאו"א עסוק בעניניו הוא – ענינים כשרים וטובים, "גלאט-כשר", אבל ענינים שאין להם שייכות עם ענין הגאולה, ובאופן כזה הולך ומתרגל, עד שהרגל נעשה טבע שני, ולמטה מזה – טבע סתם. ובמילא, כאשר לפתע פתאום "פארט מען אריין" עם ענין הגאולה – הרי מכיון שאינו רגיל לחשוב על זה כלל, אזי נשמע הדבר מוזר ותמוה, ועד כדי כך, שנדמה לו כאילו אין הדבר שייך אליו כלל, לא בעבר, לא בהווה, וגם לא בעתיד, ח"ו !

אדרבה יעשה כאו"א חשבון-צדק בנפשו, מתי היתה הפעם האחרונה שחשב אודות משיח צדקנו אליבא דנפשי, "אז אים מיינט מען טאקע", שהקב"ה – ע"י משיח צדקנו – יוציא אותו מגלות זו בפועל ממש, והוא, ביחד עם משיח צדקנו, ילכו ויבואו לארץ ישראל !...

לא מבקשים מאף א' לתת דין-וחשבון על זה - מתי חשב בפעם האחרונה על הגאולה - למישהו אחר; יכנס בחדר לפנים מחדר, במקום שאין איש רואהו, ושם יעשה חשבון-צדק בנפשו...

וברור הדבר, שכאשר יעשה חשבון-צדק בנפשו, וישפוט ("משפטים") את מעמדו ומצבו בקשר למחשבה ע"ד הגאולה, הרי בודאי יבוא לידי הרהור תשובה...

(ש"פ משפטים תשמ"ו, התועדויות ח"ב עמ' 556 ואילך)

❧ "מקץ" - אַהאַ!

בשעת א מענטש ליגט שטארק אין א געוויסע זאך, איז דער טבע בן אדם, בשעת עס קומען נאך זאכן זוכט ער און געפינט - צום אלעם ערשטן - די נקודה משותפת מיט דער זאך אין וועלכער ער ליגט (אע"פ וואס אין דעם קענען זיין נאך ענינים, און ענינים עיקריים).

בנוגע צו אידן, ובפרט בסוף זמן הגלות (לאחרי וואס כלו כל הקיצין, און כ"ק מו"ח אדמו"ר האט מעיד געווען אז מ'האט שוין תשובה געטאן און מ'האט אלץ פארענדיקט) - "ליגט מען" אין "אחכה לו בכל יום שיבוא", אז במשך כל היום (בכל יום) ווארט מען און מ'בענקט נאך דער גאולה האמיתית והשלמה.

און וויבאלד אז אידן קאכן זיך אין ביאת המשיח - איז פארשטאנדיק, אז אין יעדער זאך זוכט מען לכל לראש די שייכות מיט אחכה לו בכל יום שיבוא.

. . ועד"ז איז אויך מובן בנוגע צו דער פרשה וועלכע מ'לייענט דעם שבת חנוכה: גלייך בשעת א איד הערט און דערהערט בקריאת התורה דעם ווארט "מקץ" - כאפט ער זיך: אַהאַ! דאס איז מרמז אויף דעם קץ הגלות, און קץ הימים און קץ הימין, דער קץ הגאולה!

(ש"פ מקץ תנש"א, ספר השיחות ח"א עמ' 203-4)

הרהיטים של קומה השלישית

פעם הגיע הרה"ח אלחנן (חאניע) מרוזוב לחנות רהיטים. ר' חאניע שהיה מעוניין בקניית רהיט, החל בוחן את תצוגת החנות שהייתה פרושה על שלושה קומות. בקומת הכניסה נתקל ברהיטים זולים, בשניה ביקרים יותר ובשלישית ברהיטים הכי משובחים, אשר מחירם האסטרונומי הוכיח על כך. מחירים גבוהים אלו לא דיברו אל הרב מרוזוב, היות שלא היה באפשרותו לשלמם.

אך הנה צדה לפתע את עינו, ספה מהודרת ויפה העומדת בפינת האולם. ספה זו - חשב לעצמו - עולה וודאי כסף רב, וברוב סקרנות ניגש לבדוק את מחירה. מה גדלה תדהמתו כאשר ראה כי מחירה של הספה נמוך בכ- 50% ממחירם של הספות האחרות שבקומה. בתהדמתו כי רבה, פנה אל מנהל החנות ושאל לפשר מחיר זה. המנהל לעומתו לא היה מופתע כלל, והצביע על שריטה קטנה הקיימת באחורי הספה. "מה?" נדהם הרב מרוזוב "בשל דבר כה קטן יש במחיר הבדל כה גדול?" "כן", ענה המנהל, ומיד הוסיף והסביר "כאן בקומה, היות וכל הספות הינם יקרות מאד, הרי כל פגם אפילו הכי קטן מוריד את ערכם באופן משמעותי".

"אם כך", אמר הרב מרוזוב "אלך לקומה התחתונה, אמצא לי רהיט עם פגם, ואקנהו בחצי מחיר". "לא, לא", השיבו המוכר "בקומה התחתונה הרהיטים הינם זולים, ופגם שכזה אינו מוריד מערכם כלל..."

דבר זה ניתן להשליך בנוגע לחיילי בית דוד. עלינו לדעת כי בתור תמימים, נמצאים הננו בקומה העליונה, הסחורה הטובה ביותר. היות ומאיתנו נדרש יותר, מאיתנו נדרשת נתינה ומסירה מוחלטת לרבי, ללא כחל ושרק, ללכת ישר בלא להביט לצדדים עד אשר נשיג את התגלותו של מלכנו משיחנו נאו ממ"ש.

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
מהרה יגלה אכ"ר

